

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 91. szám.

NEW YORK, N. Y., CLEVELAND, O., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. NOVEMBER 13-án.

V. Year. No. 91.

ROOSEVELT A FELEKEZETEK RÖL.

A VALLÁS SZEREPE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KÖZÉLETÉBEN.

Roosevelt Tivadar, az Egyesült Államok elnöke, az ő mesés pályafutásához méltó nyomokat kíván maga után hagyni, mire kilép a Fehér Házból. Kérdésekhez, melyek eddig érthetetlen okoknál fogva nevántvárait képezték az amerikai politikai és társadalmi életnek, ő azzal a merész egyszerűséggel hozzászól, amely oly előnyösen jellemzi az ő egyéniségét.

A napokban is nagy feltűnést keltett egy levelével. Pedig ebben a levelében a legegyszerűbb dolgokat mondta el, oly dolgokat, amelyek vezető eszméjét képezték az ország alkotmányának s a melyeket eddig még sem mert senkiesem oly természetes nyíltsággal kimondani.

A szóban forgó levéllel Roosevelt Tivadar egy Ohio állambeli daytoni polgárnak válaszolt. Ez a polgár még a választási küzdelem folyamán, arra figyelmeztette Rooseveltet, hogy Taftnak ártani fog az a körülmény, hogy ő maga az unitárius felekezethez tartozik s hogy felesége és ennek hozzátartozói katolikusok.

Ugyanis itt Amerikában, a polgári és vallászsabadság eszményi országában, meg nem írt, de annál parancsokkal több törvénynek tekintették mindaddig, hogy a Fehér Házból csak a proteštáns felekezetnek hite juthat.

Ezt a balhítet, a lelkiismereti szabadságnak ezt a semmivel sem indokolható korlátozását akarta Roosevelt Tivadar semmivé tenni abban a levélben, melyet daytoni polgártársához intézett s mely levelének tartalma méltó feltűnést keltett itt, méltó feltűnést fog kelteni mindenütt, ahol a haladás zászlaja alatt törekednek előre az emberek, akik magukévá tették már azt az igazán isteni tant, hogy mindenkefelett az embert keressük és becsüljük az emberben.

Roosevelt ezeket írja a többiek közt: „Őn azt kéri, hogy Taft ur hozza a nyilvánosságra az ő vallásos meggyőződését. Az ilyen kérdésnek alig lehet más, csak az az értelme, hogy vallásos meggyőződése miatt kövessünk egy jelöltet, vagy forduljunk el tőle. Az ily elvnek gyakorlása igazi lelkiismereti szabadságnak elhagyását eredményezné és a visszatérést a felekezeti szakadás ama borzalmas állapotaihoz, amelyek sok országban az igazi szabadságra, az igazi vallásosságra és a művelődés vívmányaira nézve felette veszélyeseknek bizonyultak. Egy különben tisztességes polgárnak felekezeti okok miatt való kiközösítése durva megtámadását jelentené annak a lelkiismereti szabadságnak, mely az amerikai életnek alapját képezi.

Őn azt mondja: a nem-katolikus választók zöme nem fogja oly férfian adni szavazatát, különösen nem az elnöki állásra, aki római katolikus. En azt hiszem, hogy én az ebből állításival megragalmazta a polgártársait. Én nem hiszem, hogy a választók zömét, vagy jelentékeny töredékét ilyen szűkkeblű felfogások irányíthatnák, ha az illető jelölt különben becsületes ember és a tisztesség betöltésére alkalmas. Örülök, hogy alkalmam van kijelenteni, hogy az amerikai közéletben számos férfit ismerek, akiket éppen felekezetükhöz nem tartozó polgárok választottak meg ismételve. Ismerek katolikusokat, akik éveken át képviseltek protestánsokat és ismerek protestánsokat, akik katolikus kerületekben lettek megválasztva. Sőt ismerek egy zsidó képviselőt, aki oly kerületből került a kongresszusba, amely kerületben egyáltalán nem is élnek zsidók. A vallásos meggyőződés a mi országunkban magánügy, melyet mindenki a Teremtőjével tartozik elintézni.

Hiszem — fejezi be Roosevelt az ő levelét, — hogy ez a köztársaság számos évszázadon át fog élni. És kétségtelenül lesznek jövődéli elnökei között protestánsok, katolikusok és zsidók is. Én mint elnök azon voltam, hogy jóbarátságban legyek katolikus polgártársaimmal s nem lettem volna méltó a magas tisztiségre, ha másképp cselekedtem volna. Kormányomban mint ennek tagjai egymás mellett ülnek protestánsok, katolikusok, keresztények és zsidók. Mindegyiküket azért választottam ki, mert felette alkalmasnak hittem őket az állások betöltésére, amelyekre kineveztem őket. S egyiküket sem akadályozta meg vallásos meggyőződése sohasem abban, hogy a néppel szemben elvállalt kötelességeinek elfogulatlanul és legjobb tehetsége szerint feleljen meg.

Nagyjában ez volt Rooseveltet Tivadar levelének tartalma. És az a tartalom bevésődik minden amerikai polgár szívébe. Washington nem azért szabaddította fel az embereket, hogy a felekezeti rabszolgaságába essenek, hanem azért, hogy egy eszményi alkotmány még közelebb hozza őket egymáshoz.

ÁLLAMI JELENTÉS.

Az ipar fellendülésének káros hatása a mezőgazdaságra.

A napokban kaptam meg New York állam földmivélségi minisztériumának [Department of Agriculture] és a New York állami gazdasági tanintézetek és egyéb gazdasági intézetek évi jelentését a legutóbbi 12 hónap alatt kifejtett működéseikről. A két vaskos kötet nagy és széleskörű tevékenységről számol be. Sikeres és jól bevált intézkedések történtek a tej- és tejtermékek hamisításának megállítására, valamint az állatbetegségek terjedése ellen. Érdekesek a jelentésben található következő adatok: New York államban ez idő szerint 226.720 farm van. De ezelőtt husz évvel a farmok száma több volt, mert abban az időtájtban 241.058 farm volt található New York államban. E csökkenés annál feltűnőbb, mert ugyanez időszak alatt New York állam lakossága három milliónyi létszámmal emelkedett. E szaporodás azonban csak a nagy városokra szorított, mert nemcsak hogy a bevándorlók nagy része kizárólag a városokban telepedett le, hanem a vidék lakosai közül is számosan a városokba költöztek. Az egész szaporodásnak egyharmadrésze New York városára esik.

Ezt a jelenséget a jelentés aggasztónak mondja, mely komoly figyelmet és azonnali eszelekvést igényel.

A városok lakosságának szaporodásával szemben a vidék népessége oly helyeken is esőkent, ahol elsőrendű, gazdag és termékeny földek vannak. S amely mértékben tödült a nép a nagyvárosok, az ipari és kereskedelmi központok felé, épp oly mértékben emelkedett a kereslet a farm-termékek, az élelmiszerek iránt, s ennek következtében nőtt azok ára is. A farm-munkások, akikre szükség lett volna a farm megműködéséhez, seregeltül hagyták ott a farmot, s mentek a városokba, hova a jobb kereset reménye vonzotta őket. Ez a körülmény volt az, mely legjobban megnehezítette a farmerok boldogulását.

Az okokat, melyek a körülményeket előidézték, — mondja a jelentés — nem nehéz megtalálni. Az óriási ipari és kereskedelmi vállalatok, melyeket New York államban az utóbbi időben létesítettek, roppant módon igénybe vettek minden rendű és rangú munkássereget

és nagyobb vonzóerőt gyakoroltak egy a bevándorlóra, mint a bennszülött munkásra, mint a farm-élet. Azokat pedig, akik Európa földjén kora gyermekükük óta gazdálkodással foglalkoztak, akik azért jöttek Amerikába, hogy itt is gazdálkodást folytassanak, számtalan előnyével a távoli West, a nyugat vonzotta magához. A közlekedési vállalatok is rokonszenvezték a nyugati államok benépesítésére törekvésével, mert előnyös feltételek mellett kezdtek szállítani a bevándorlókat a távoli nyugati pontokra. Ekkepp, bár a bevándorlás folyamata a mi kikötőinken és határainkon vonult keresztül, azok az óriási előnyök, melyeket New York állam a maga elfoglalására készen áll, alacsony áru és termékeny farmjaival, közvetlenül a külső mellett található piaczaival, s ezerszerű közlekedési eszközeivel a települőknek nyújt, a bevándorló figyelmét elkerülték, vagy előtte ismeretlen maradtak.

Ez idő szerint legalább öt-hatezer családra és 100.000 farmmunkásra volna szükség, hogy a használatlanul heverő farmok értéküknek és termékenységüknek megfelelő hasznot hozzanak. Azokat az értesítéseket, melyekre ez állításunkat alapítjuk, az állam különböző pontjain lakó farmeroktól és helységfőnököktől szereztük be. A földmivélségi minisztérium által alkalmazott helységfőnökök száma ez idő szerint 900-at tesz ki.

Pontos alkotás volt az „Értesítő Iroda“ [Bureau of Information] létesítése. Az iroda célja a földmivésre vonatkozó mindenemű tudnivaló, anyag és megbízható értesülés gyűjtése és azoknak a nagyközönség részére való rendelkezésre bocsátása teljesen díjtalanul; a munkás és munkaszerezés megkönnyítése. A gazdálkodáshoz értő, kíváncsi bevándorlók New York államban való letelepedésének előmozdítása, s a farmszerzés megkönnyítése.

Ligeti Imre.

AZ ELNÖK EBÉDJE.

Lapunk más helyén említettük, hogy Roosevelt Tivadar néhány munkásvezetőt meghívta a Fehér Házból. A meghívottak között nincsen Gompers Sámuel, az American Federation of Labor elnöke. Gompers megsértve érzi magát és csatlósai fel is szólaltak már az újságokban és megrohanták Rooseveltet Tivadart.

Az újságtámadásokra az elnök titkára egy nyilatkozattal felelt, amelyben azt mondja, hogy kicsinyes dolog volna az újságokban megvitatni azt, hogy kit akar az elnök magához meghívni s kit nem. Azt mondja továbbá, hogy a meghívott vendégek túlnyomó része nem tartozik egyáltalán munkásszövetségekhez.

Egyes demokrata lapok nagy dajogot csinálnak abból, hogy Gompers nem lett meghívva s azt állítják, hogy Roosevelt csakis azért mellőzte őt, mivel Gompers a választási küzdelem folyamán Taft ellen foglalt állást.

RÁKÓCZI NÉPE.

A „Budapesti Hírlap“ az itteni görög katolikusokról.

Érdekes vezércikk jelent meg a Budapesti Hírlap egyik legutóbbi számában. Ezt a cikket mekeesporti kollégáknak különös figyelmébe ajánljuk. Komoly tárgylagossággal fejtegetik abban a cikkben az Ortinszky püspök által inaugurált politikát, amelyet egyenesen nemzeti veszedelmeknek mondanak.

A „Pesti Napló“ is foglalkozik egyik legutóbb ideérkezett számában az Ortinszky-ügygel s utal azokra a szakadásokra, amelyek Ortinszky politikájára révén elkerülhetetlenek. Mindakét cikkre alkalmaslag visszatérünk.

ANDRÁSSY GYULÁNAK NAPJA.

A PLURÁLIS SZEMFÉNYVESZTÉS A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZBAN.

Kedd, november tizedike, emlékeztetés nap fog maradni Magyarországon alkotmányos életében. Nevezetes arról, hogy azon a napon bizonyította be Magyarországot egyik leghiggadtabb és legképzettebb államférfia, miképp állíthatja még egy jóindulatu és igazságszerető ember is feje tetejére a jogot és az igazságot.

Kedden terjesztette ugyanis Andrássy Gyula gróf magyar belügyminiszter a képviselőház elé a választói reformról szóló törvényjavaslatát.

E sorok megírásakor még nem kaptunk kábelértesítést arról, hogy a Ház miképp fogadta azt a javaslatot, de bizonyosra vehető, hogy a javaslat törvényerőre fog emelkedni, mert hisz azért kormány a kormány, hogy minden intézkedésére megkapja a többség helyeslését. S így törvényerőre fogják emelni a magyar képviselőházban a legnagyobb szemfényvesztést, melyet valaha kormány egy nemzet polgáiraival üzeni merészelt.

Igazán sajnáljuk, hogy ez a szemfényvesztés Andrássy Gyula nevéhez fűződik, ahhoz az Andrássy Gyulához, aki az alkotmányválság idejében teljes hazafinak, egész férfúnak bizonyult, ki ki akkor, mikor a magyar alkotmány veszélyben forgott, ellentétbe helyezkedett családjának minden tradíciójával és az alkotmány mellé állott a király ellen. S mikor a koalíciós kormány megalakult, mi nyíltan megmondottuk e helyütt, hogy inkább bizunk Andrássyban, mint Kossuth Ferencben, hogy a nemzet jogai felett legéberebben Andrássy Gyula fog őrködni. És nem is csalódtunk. Mig a negyvennyolcas miniszterek, mig Kossuth Lajos eszméinek egyenes örökösei hajlandóknak mutatkoztak engedményekre, addig a hatványetes levezető nevelkedett Andrássy Gyula nem engedett a negyvennyolcban, addig ő erőszakolta ki Ferencz Józseftől az alkotmánybiztosítókat.

S most ugyanez az Andrássy Gyula vállalkozott arra, hogy port hintsen a nép szemébe.

Nem beszélünk arról, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt elvi programjának egyik sarkalatos pontja az általános választói jog s hogy, ha másnak nem, a függetlenségi vezérnek, Kossuth Ferencnek kellett volna tiltakozni az általános választói jog elcsúfítása, eltorzítása ellen. Nem beszélünk arról, hogy a függetlenségi vezérek, míhlyt kormányra jutottak, készségesen megalkudtak. De beszélünk igenis arról, hogy a koalíció emberei, amikor kormányt vállaltak, azon az alapon vállalták, hogy legsürgősebb teendőik közé sorozzák az általános választói jog létesítését.

Ha mástól nem, Andrássy Gyulától elvártuk volna, hogy ura maradjon a szavának.

A plurális jog, amelyről Andrássy javaslatla szól, a kormány szöszegését hirdeti.

Ennek a plurális jognak mibenlétét már néhány hét előtt fejtegettük. Mézesmadzag ez, melyet a nép száján keresztül huznak ugyan, de nem hagynak meg benne.

Nekünk amerikai magyaroknak más felfogásunk van a polgári jogról. Itt, ahova mint idegenek jöttünk, nem kérdezik tőlünk, vajjon jártunk-e iskolát, nem kutatja senki, fizetünk-e adót vagy sem: ha polgárává lettünk ennek az országnak, szavazatunk egyenértékű az Egyesült Államok elnökének szavazatával.

EZ általános választójog. Odahaza csak a művelt ember szavazata ér valamit. Aki nem végzett iskolákat, az elég jó osztrák katonának, de magyar

ember létére az ő magyar állampolgársága magyar földön fityinget sem ér. Tizen leadhatnak egy szavazatot, míg az, aki száz koronányi egyenes adót fizet, három még elérkezettnek az időt a választói jog reformjára. Ezt az őszinteséget megértette és méltányolta volna mindenki, aki Magyarországot belbékéje iránt melegebben érdekli. A plurális választói jog fejezt ad a nemzetiségiek kezébe és szaporítani fogja Magyarországon a szocialisták számát.

Lincoln Ábrahám mondta, hogy nem lehet az egész világot örök időken át becsapni. És Lincoln e mondása áll a magyar kormányra nézve is.

FEHÉR RABSZOLGÁK.

Két év előtt jutott nyilvánosságra az a rabszolgaélet, melyet vasúti munkások elvégzésére Florida államba csalogatott munkások ott folytattak. Elvégre a sok panaszra elfogták New Yorkban Sabbia Ferenczet, Triay Edwardot és Huff Ferenczet, akik a vasúttársaság számára New Yorkban mint ügynökök működtek és csapatokban szállították a fehér rabszolgákat Floridába.

E léten kezdték meg a jómadarak ellen megindított bünper tárgyalását. Az ügyész vádbeszédében rámutatott, hogy a vádlottak egy esztendő alatt csabos ígéretekkel 3000 embert esaltak Floridába, ahol mocsaras helyet adtak nekik lakóhelyül, ahol nem részesültek embernek való élelmiszerekben s ahol revolverekkel és korbáccsokkal kényszerítették őket a munka elvégzésére. Fizetés helyett egy ezüdlut kaptak, a melyért a vállalat üzletében adtak ugyan nekik cipőt és ruhát, de pénzt nem láttak soha.

Az esküdtek kétségtelenül el fogják ítélni a fentvezetett ügynököket, de szolgáljon ez a tárgyalás intésül a magyaroknak, különösen most, amikor a bevándorlás ismét megindult, hogy a fényes ígéretekben ne higgyenek s különösen ne engedjék magukat általuk ismeretlen ügynökök által a déli államokban teljesítendő munkára szerződteni.

BRYAN BESZÉL.

Bryan Jennings Vilmos, a demokrataknak most már harmadszor elbukott elnökjelöltje, tudvalevőleg Commoner nevű lapot ad ki a Nebraska állambeli Lincolnban.

Ennek a lapnak a legutolsó számában „Elvezett ütközet — megvezett csata“ cím alatt vezércikket írt, a melyben az elvezett ütközetet, a saját esufos bukását fejtegeti. Arról hallgat, vajjon egy újabb jelöltetést el fog-e fogadni, de azt határozottan állítja, hogy nem adja fel a küzdelmet.

A cikkben újból hangoztatja azokat a demagogicus, üres elveket, amelyekkel a választási küzdelem folyamán beutazta az országot s végül azt a merész állítást közzéadta, hogy a demokrata párt, bár az utolsó 12 esztendőben nem volt kezében a gyeplő, ez időn belül nagyobb eredményeket ért el, mint a republikánus párt. És ez kielégíti őt, Bryant.

Egyszerre milyen szerény ember lett belőle. Azt azonban nem árulja el, hogy miben állnak a demokrata párt vívmányai.

deti árán elad hajójegyeket. A bank ügyvezetője magyar ember: *Windt B. Albert.* A bankot mint minden tekintetben megbízható pénzintézetet ajánlhatjuk honfitársainknak. Levélcím: *First National Bank, Leechburg, Pa.*

HARCZ A REPUBLIKÁNUS VEZETŐSÉGÉRT. New York város tizedik kerületében a republikánus vezetőségért érdekes küzdelem fog lefolyni a jövő tavasszal. A jelenlegi vezető, *Eidman* ur, egy német ember, aggrórára való tekintettel alig fog ismét pályázni a vezetőségre. Tekintve, hogy a tizedik kerületben sok a magyar származású amerikai állampolgár, a nép zöme *Braun Márkus* urat óhajtja abba az állásba. *Braun* ur, engedve a közóhajnak, pályázni fog s már most megjósolhatjuk, hogy meg is fogják őt választani.

„A BEVÁNDORLÓ” KARÁCSONYI SZÁMA. Lapunknak ez ideig karácsonyi száma, melynél szebbet és tartalmasabbat sem Amerikában, sem Magyarországon nem nyujtanak, már készülébe van. Az alkalmi képekkel gazdagodó díszített lapot Magyarország legjelesebb írói gazdagítják cikkekkel. Lesz a karácsonyi számnak teljes körű szériája részbe s a tartalmas szériát azok közül az Amerikában levő magyarországi görög katolikusok fejlődésének történetét és jelenlegi állapotát, amely, amióta *Ortinsky* püspök a körünkben él, kihívta maga iránt az általános érdeklődést. Egyes szám ára 10 cent. Azok, akik amerikai emléképpel Magyarországra kívánják küldeni a karácsonyi számot, rendeljék meg már most. Ára 15 cent, ami levélbélyegeken is beküldhető. Minden levél, vagy pénzküldemény így czimzendő: *Bevándorló, 327 East 13 street, New York.*

NEW YORKI MÁGYAR CZÉG CSÖDÉBEN. *Best és Dédey* honfitársaink, akik New Yorkban a 133-ik utcában a Mutual-szállodát bírták, csődöt kértek önmaguk ellen. A követelések 17.000 dollárra rúgnak, míg a tényleges vagyon körülbelül 700 dollárt tesz ki. A vagyonbuktott cégét *Hunfalvy Hugó* magyar ügyvéd képviseli.

A MAGYARORSZÁGBÓL IDEÉRKEZETT, DE NEM KÉZBESÍTETTŐ LEVELEKNEK A NEW YORKI FŐPOSTA ÁLTAL NOVEMBER 9-ÉN KIADOTT LISTÁJA. 23 Arthurian Ante, 88 Brestowsky Miss Karla, 139 Burger Miksa, 189 Cyne Mrs. Regina, 228 Dulatsek József, 258 Fahn Izidor, 280 Feller Johan, 294 Filjak Kaska, 331 Geiger Mrs. Therese, 391 Gross Mrs. Jennie, 414 Gutschow Albert, 471 Hudobka Albert, 490 Izrael Anna, 545 Katona Lajos, 562 Kress József, 582 Kirsch Franz, 610 Kooch Mermelstein R., 811 Mohor Miss, 873 Pachtinger Feni, 939 Rakoric Dinko, 968 Rodek Stefan, 993 Rózsa Bandi, 1022 Sztaitz Pera, 1043 Sharkady Louis, 1075 Steiner Márton, 1136 Schichofszy Rudolf, 1145 Sokolic Anton [2], 1176 Suezay Lajos, 1216 Thoma Mrs. Márton, 1247 Volovic Franyo, 1257 Waack Fred [2], 1340 Zimmermann Lajos. *E. M. Morgan*, postamester.

MAGYAR MOZGÓFÉNYKÉPCSARNOK TRENTONBAN. *Warga Kálmán* derék és törekvő honfitársunk, aki Trenton magyarságának osztatlan szeretetét és becsülését bírja, nagy sikerrel tudott felmutatni. Hétfőn, november 9-én nyitotta meg mozgófénykép-színházát, amelyet sok pénzzel és nagy fáradsággal berendezett és nap után zsúfolásig tömve van az óriási terem. De nem is esoda, mert egész Trentonban nem lehet szebb és jobb képeket látni, mint a magyar mozgófénykép-színházban, ahol a zsúfolt ház, sok taps mellett bizonyára igen szép jutalma is lesz a derék vállalkozónak.

A TRENTONI MAGYAR TÁRSASÁG HÖLGYEINÉK ELŐVÁLASZTÁSA. *Hall* december hó 11-én a *Padderatz* Hallban előadja a „Piros bugyellárás” című népszimfóvet a legkiválóbb szereposztással. A rendezést Szabó Gyula ur, a sugást pedig Trenton legjobb sugója, Palányi Károly ur vállalta magára.

VISSZAVETT JEGY. A Trentoni Polgári Kör minapi bankettjére jegyet vett egy jóhírű trentoni divatárkereskedő. Mintán nem tartozott a klikkhez, Binder, Antal és Zeisler urak nem óhajtották őt a banketten, noha tisztesség és jellem dolgában kiállják velük a versenyt. Hja, felvitte az Isten a

népgyűlés-hősök dolgait! De az illető ur sem busul valami szörnyen, mert hát Binder, Antal és Zeisler urak társaságával még nem vésztett semmit.

ELJEGYZÉS TRENTONBAN. *Nyilas Kálmán* honfitársunk eljegyezte özv. *Bacsónét*, Eiliás János előnyösen ismert honfitársunk nővérét.

TRENTONI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE. Mintán Tóth Béla, lapunk trentoni képviselője nappal el van foglalva, lakásán csak az esti órákban található.

NAGY PRÓBABÁL TRENTONBAN. Szolnoky Gáspár hírneves cimbalomművész és tánczenesítő tánciskolájának vizsgája december 3-án, csütörtökön este lesz a *Padderatz* Hallban. Ugy a tánciskola, mint a vizsga iránt nagy az érdeklődés Trentonban, amit az is bizonyít, hogy a jegyek fele már elfogyott.

KIS TÜKÖR.

Olecsó zászló.

Minap *Hunfalvy Hugó*hoz, a furfangos fiskálshoz fordult egy Pennsylvania állambeli bányapályán lakó magyar egyetl titkára azzal a kéressel, mondandó, hol lehetne a legelőszobban kapni egy szép amerikai zászlót.

Hunfalvy leült és írt:

„Igen tisztelt Uram! Ha szép zászlót akar, forduljon *Perényi Béla* urhoz, ha ellenben megelégszik egy kézzel, használt zászlóval, forduljon a következő címre:

Hon. Wm J. Bryan,
Lincoln, Neb.

Hazafias üdvözléssel
Hunfalvy Hugó.

Bál Passaicon.

A napokban *Passaicon* valamelyik női egyesületi mulatságot rendezett. Pozsgay volt a muzsikás, aki persze folyvást csárdást húzott. Odament az elnök a primáshoz:

— Ugyan, édes Pozsgay ur, ne huzzon olyan rezgőt. Mozog a tánczról a szálla, lehull a szőllő és nekünk abból kárunk van.

A napokban hát húzott mást, mire aztán egy másik hölgy szaladt lelkendezve:

— No, no, Pozsgay ur, nem kell azt a hopsyolkát. Valami jó csárdást huzzon.

Pozsgay vállalt, abbahagyta a hopsyolkát és csárdásba kezdett. Alig fogott hozzá, már szaladt a harmadik:

— Pozsgay ur, kérem, egy kis hopsyolkát, ne csárdást.

Hát Pozsgay megint vállalt, intett a bandának, abbahagyta a csárdást és játszott a kérésre megint hopsyolkát.

Alig fogott hozzá, már szaladt a negyedik, kissé termeset hölgy:

— Kedves Pozsgay ur, hagyjon fel azzal a brutális zenével, huzzon már valami másfélét is.

De erre már Pozsgay is kijött egy kicseit a sorából:

— Brutális a közönség, brutális a zene. — szölt és muzsikált tovább nyugodtan.

A kérés.

Ez is passaicai történet. Passaicáról egy szomszédos városba leánykérőbe ment egy fiatal ember. Hosszu mondókájába beleszólt, hogy retetenes élet ez így egyedül. Nincsen barátja, nincsen senkije.

— Kivel is beszélnék. Mind műveletlen, neveletlen nép, nincs ott egyetlen egy uri ember sem. Magamra maradtam teljesen, mert magamnál alábbvalóval még se fogok barátkozni.

Gyanus volt ez a nagy tiltakozás a leány előtt. Megkérdezte hát a kérőtől:

— Mi volt maga, kérem, odahaza?

A kérő kifeszítette a mellét és büszkén felelt:

— Konyhamester a tisztai konyhán!

Tévedés.

Ez is passaicai történet. Egy pater-soni hölgy, leány, látogatába ment Passaicra egy ismerőséhez, akit már nagyon régen nem látott. A háziasszony mindjárt megnutogatta a hölgyét, többek között egy képet is, és beszélt hozzá nagyon, de nagyon sokat. Mikor a leány meglátta a képet, eszébe jutott a nővére kis fiacskája s ugy félhangosan szölt:

— Ha ezt Tubika látná!

A háziasszony csak a Tubika szót hallotta:

— Hát van?

— Van kettő!

— Nekem is volt kettő, de már megdöglöttek!

— Tessék?!

— Az egyik nőstény volt, — folytatta a háziasszony nyugodtan — már tojt is apró kis tojásokat...

— Az istenért miről beszél?

— Miről? Hát a Tubikáinkról!

— Igen, de az én Tubikám a nővérem kis fia.

— Ugy? Az enyének galambok voltak, de már megdöglöttek.

Akra.

PERCEL HALÁLÁHOZ.

Hazai lap az elhunyt clevelandi magyar bankárrol.

Hirt adtunk arról, hogy *Percel Lajos* clevelandi magyar bankár odahaza meghalt. Jelentettük azt is, hogy a clevelandi magyarság, amelynek minden mozgalmában *Percel Lajos* előkelő szerepet vitt, miképp adózott az ő emlékének.

A hazai lapok is megemlékeznek *Percel Lajos* haláláról. Így a *Pesti Hirlap* most beérkezett száma a következőket tartalmazza:

Bonyhádi *Percel Lajos*, a nagynevű tábornok unokaöccse, hazajött meghalni — Amerikából. Hétfőn délután kísérték el utolsó útjára Győrtől, a belvárosi temetőbe. A hantok szomorúan dühöngtek az egyszerű koporsón, és az anyaföld, mely nem ápolta gyermekét, most végül mégis — elakartta. Ha volna még kedvünk frázisokat zengeni, akkor elsiratnánk *Percel Lajos* ban az utolsó régimódi hazafit. A rajongót. A becsületest. Az őszinte és nemesen egyszerű embert, aki a távol idegenben is szerette hazáját érdek nélkül és áldozatok árán. De érdemes nekrológot írni róla szóvirágok nélkül. Olyan egyszerű, amilyen ő volt világéletében. A bonyhádi *Percelek* közé tartozott, a hős *Percel Mór* tábornok véréből való vér. Eszének erejével, lelke nemességével és szíve jóságával erős, nagy harcot vívott ő is. A magyarságért vívta — idegenben. Egy negyedszázad óta élt Amerikában, Clevelandban. Közjegyző volt, a kivándorlóknak segítőtje és utbaigazítója. És vezetője, életét lelke minden magyar mozgalmának. Az ő munkásságának eredménye — erre volt a legbüszkébb — az első amerikai *Kossuth-szobor* Cleveland főterén. Az Amerikában virágozó valamennyi, a kivándorlóban a hazaszeretet érzését fentartó egyesület megalakulása mind az ő nevéhez fűződik. Az egész magyarság nevében mondott neki ezért köszönetet *gróf Apponyi Albert*, midőn amerikai útjában meglátogatta. Munkássága színteréről mindig hazavagyott. Az idén júniusban haza is hozta a honvágy. Előbb sógoránál, Csikvári Jákónál töltött néhány hetet Maglódon, majd augusztus közepén Győrbe jött rokonához, *Lehner Ferenc* vagongyári főmérnökhöz. Feleségével együtt jött el ide látogatába és nem ment el többé. Szombatn hirtelen rosszul lett és rövid, kínos szenvedés után kielehelt lelkét. Hétfőn délután temették el a belvárosi temetőben. Felesége azonban visszamegy Amerikába. És férje erős lelkevel, nemes akaratával folytatja ott a — közjegyzőséget és immár néhai való jó *Percel Lajos* munkáját a magyarságért.

SAMASSA BESZÉDE.

Az egri bibornok a társadalmi életéről.

Minap volt Egerben *Samassa József* bibornok-érsek előklésével az egyházmegyei papság nyugdíjintézetének közgyűlése, melyen a nagy számban egybegyűlt papság övációjában részesített fópásztorát, aki éppen harminczöt éve foglalta el az egri érseki széket. A gyűlés tárgyait elintézésé után *Samassa* bibornok-érsek a papsághoz beszédet intézett, amelyben a többi közt ezt mondta:

„Az anarkhia növekedésben van körrelőltünk. Az eszmékre nézve ez kézzelfoghatólag nyilvános. Nincs egy általános erős megyerződés, mely összekapcsolná a szellemeket; nincs egy tekintély sem, mely eléggé tiszteltetnék. Nem kell messzire mennünk, hogy példákat keressünk. Valamint a szellemekben, egy a külső anyagi tényekben is nyilvánul az anarkhia valóságában és

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED
WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY.

Tel.: 4040 ORCHARD.

A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége tisztelettel értesíti összes vevőit, hogy az általa Amerikába importált

MAGYAR BOROK, PÁLINKANEMÜEK ÉS LIKÓRÓKRÓL

szóló új nagy árjegyzékét most adta ki.

Levélbeli megkeresésre szivesen beküldi az árjegyzékét a választalat new yorki kirendeltsége.

Levélcím:

LEOPOLD MOLNÁR, Pres.
200 E. 10th ST., NEW YORK CITY.

veszedelmesen. Látjuk, hogy megtagadják az engedelmeséget érvényben levő törvények iránt; látjuk a társadalom egész osztályának szabadsága ellen intézett merényleteket; és e kicsapongásokkal szemben öszinte ellenállása mellett a hatalomnak nincs elég ereje, hogy azokat vagy megelőzze, vagy megfojtja. A törvényektől való féltelen a bünteteket el nem fojtja. A törvény büntetheti a bünteteket, de nem a lelkiismeret. Hasonlóképpen a társadalom nyugalmát, az állami élet békés rendjét a fegyver magában nem biztosíthatja. Megdöbbentően emlékeztetés eseményeket mutat fel erre nézve a történelem. Trónok omlanak össze, nemzetek pusztulnak el. Nincs hát a társadalomnak semmi mentő eszköze. Azzal végzte beszédét, hogy mindezen veszedelmes jelenségekkel szemben csak a hit nyújthat védelmet és éppen ezért sürgeti a fokozottabb hitéleti munkákat, mert a hit, Krisztus tanai a nemzeteket sokkal biztosabban megvédik, mint a törvények és fegyverek.

SZIGORLATON.

Éhínségre kárhoztatt „fene”.

Van a kolozsvári egyetemen egy igen derék és nagyképzetségű jogi professzor, aki amilyen gyönyörűséggel hallgatja a vizsgákra a jó feleleteket, olyan kegyetlen gonnyal csufolja ki azokat, akik kizsülettlenül ülnek le elébe az alapvizsgákra és szigorlatokon.

Nemrégiben egy szigorlaton csodálatos eset történt: egy teljesen készületlen jelölt megelőzte a váratlan gorbombakodásban.

A jelölt egy kérdésre sem tudott felelni, de nemcsak hogy nem adott egy elfogadható választ, hanem minden kérdés után fanyar mosolylyal még ki is jelentette:

— Ezt tudtam, de elfelejtettem!

A derék professzor nagy nyugalommal adta fel neki egymásután a kérdéseket, de mindenre csak ezt a stereotip választ kapta:

— Ezt tudtam, de elfelejtettem!

Végre a tanár megelégette ezt a társasjátékot és tudomására hozta, hogy még egy utolsó, ugynevezett kegyelmi kérdést ad fel. Ha erre sem tud megfelelni: tovább nem fakgatja.

A jelölt, amint a kérdést megkapta, egy pillanatilag gondolkodott, azután — a hallgatóság nagy ámulatára és megdöbbenésére így kiáltott fel:

— A fene enné meg az eszemet! Ezt is elfelejtettem!

Nagy esend támadt erre a vizsgázóteremben igazán szokatlan kifakadásra. De a professzor egyáltalán nem jött dühbe. Felállott és nyugodtan, sajnálkozó hangon így szölt a megbukott jelölthöz:

— Ugyan, kérem, ne kárhoztassa éhínségre azt a szegény fenét! Nem vették az ön ellen semmit!

FARLEY FERENCZ JÓZSEFÉRT.

A new yorki érsek ünnepi miséje.

A new yorki osztrákok már régebben elhatározták, hogy december másodikán, amely napon hatvan év előtt álamszinyi folyttán lett *Ferencz József* osztrák császár, ünnepélyesen megüli. Az ő dolguk. S ha izlésüknek megfelel, hogy szabad földön oly napot ünnepeljenek, amelyet a nyers erőszak tett nevezetessé, senki abban őket megakadályozni nem fogja.

Ujabbban *Farley* érseknél tisztelegtek s a new yorki főpápot felkérték, hogy december másodikán a székelyházban *Ferencz József* tiszteletére ünnepi szent misét celebráljon. Az érsek megígérte és értesülésünk szerint a misén az európai hatalmak new yorki képviselői részt fognak venni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

RASKÓ FERENCZ, S. Bend. Akármennyi ideig éljen valaki Budapesten s akármennyi okmányával legyen is felszerelve, külföldre szölv utlevélet egy nap alatt nem kaphat senki. Az utlevél kibocsátása előtt az illetőségi helyen is tudakozódnak, vajjon nem-e forog fenn valami az utlevélet kérelmező ellen.

K. F., McKeesport. Lapunk előző számában elég nyíltan és félreérthetetlenül megirtuk, hogy *Semsey Árpád* nincsen lapunkkal többé semminemű összeköttetésben.

MEZEY PÁL, Scranton. Más lap dolgaiba nem avatkozhatunk. Levélre különben magánlevélben is fogunk válaszolni.

GÖMÖRY BÉLA, Akron. Kérünk a minapi levele értelmében azonnali intézkedést, mert különben nekünk kell egyébként intézkednünk.

KUN'S FOREIGN EXCHANGE, Braddock. Mj is csak annyit tudunk a dolog felől, amennyit önnök már előzőleg megüzentünk. Mihelyt a dátumot megtudjuk, szivesen értékre adjuk.

B. F., New York. Az ilyen nyilatkozatok nem újságba való. A beküldött közlési díjat bármikor átveheti irodánkban.

ÉRDEKLŐDŐ, Boros Ferike nincsen semmi rokonságban *Boros Jenővel*. *Boros Ferike* igenis tagja volt a budapesti Nemzeti Színház-nak s később Londonban az angol színpadon arattott fényes sikereket.

ELŐFIZETŐINK.

Kellemtlenség elkerülése czéljából minden héten e helyütt nyugtázzuk a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket. Aki az egyik héten akár üggyöknek, akár posta után fizetett s a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásáról bennünket haladéktalanul értesíti.

Egész erre fizetett Clevelandban főt. Lukács János, Moskovics József, Krajnyák János, Molnár Károly; Whartonban tisz. Bogár Lajos; Philadelphában Erdős Miklós; Passaicon Szomolya Lajos; Garyban Horváth József, Rónyecz János; East Chicagóban tisz. Ludman Sándor, Detvay András, Vizslay Ferencz.

Félre fizetett New Yorkban Krausz Sarolta; New Brunswickban Horváth Imre; Hazzardon Jankovics János; Scrantonban Bartos József; Malbarn Potoczky Mihály, Polák Ignác; Bucsak István, Manyó István; Garfielden Reszly József, Gajdó Etel; West Berwickben Fehér János; McDonaldban Bernát József; Danburyban Daragó József; Passaicon Kenéz Ignác, Meixner János, Wittman G., Szende Erzsike, Vagdács Mariska, Mackó Ferencz, Németh Ernő; Clevelandban Schwarcz B., Halász N., Bartko A., Bence L. F., Králik János, Urbán István, Bibel P., Dankó György, Polcz József, Pekarik M., Sirillo Ferencz; Wharntonban Kiss István, Nagy József; Vermillionban Keszler Hermán; Garyban Klein József; East Chicagóban Várady D., Bán István, Takács Albert, Tanczos János, Pethő Gyula, Balogh Antal, Vizslay András, Tóth János; Grassaliban Matuzs Bálint; Magyarországon Sátorajauhelyen dr. Róth József.

Negyedre fizetett New Brunswickon Süle F., Kolombán István, Genereser Imre, Németh Károly; Garyban Való Mihály; McKeesporton Boksza András, Breuer Dávid.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 EAST 12th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Clevelandi irodánk:
4813 Portland Ave., Cleveland.
Irodavezető: Braun Ferenc.

Trentoni iroda: 517 S. Broad Street.
Irodavezető: Tóth Béla.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of Immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4390 ORCHARD.

Cleveland offices: 4813 Portland Ave.
Manager: Frank Brown.

Trenton offices: 517 S. Broad Street.
Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 8, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y., under
the act of Congress of March 3, 1879.

SZILANKOK.

— A budapesti újságírók diszlakomát rendeztek a minap *Márkus Miksa*, a *Magyar Hírlap* főszerkesztője tiszteletére abból az alkalomból, hogy királyi tanácsossá lett kinevezve.

— Itt Amerikában, ha egy magyar újságírórt valamelyes megiszteltetés érne, egy másik magyar újságíró sietne át — legazembereznél.

— A Márkus Miksa diszlakomáján természetesen voltak szebbnél szebb felközlöntök. Bennünket csak egy érdekelte közelebbről. Az, amelyet maga Márkus Miksa mondott el. Ezeket mondotta a többiek közt: „*Újságírók, tartatok össze, újságírók, legyetek egymással jó barátságban, nézzetek meg azt, ki a ti mesterségeteknek ellensége, ki a barátja, a barátot támogassátok, az ellenséggel szemben ne ismerjétek kiméletet, ott vágjátok, ahol éri!*”

— És mivel a budapesti újságírók ezt a tanácsot régóta követik, nagy a budapesti sajtónak, nagy a budapesti újságíróknak tekintélye.

— Mi amerikai magyar újságírók dehogyan bántjuk az újságírók ellenségeit, hanem annál bátrabban és keményebben vagdosunk — egymást. S ha egy amerikai magyar újságírónak akad ellensége, az újságíró-kollega hamar szövetkezik az ellenséggel, hogy annál biztosabban leteperhesse a kollegát.

— Ézért nincsen Amerikában sem az újságíróknak, sem az újságíróknak az a befolyása, az a tekintélye, amelyre különben igényt formálhatnánk mindmennyian s amely itt Amerikában némileg kárpótolná a magyar szellemi munkást az ő keserves munkájáért.

— Az Egyesült Államok követséget létesítenek Montenegroban. Egy kábelsürgöny szerint Ausztria ezért megharagudott. Osztrákkellenes lépésnek mondja. Ha az, még akkor sincsen Ausztriának joga a panaszra. Miben igyekezett Ausztria a köztársaság barátságát kinyerni? Talán azzal, hogy mozgósítani akart, amikor az Egyesült Államok elindultak a kubaiak felszabadítására?

— Rooseveltt, az Egyesült Államok elnöke, ebédet ad legközelebb a munkásvezetők tiszteletére. Nálunk odahaza még a falusi jegyző is leköpi a munkást. És még esodálkoznak azon, hogy visszavágnak ide, aki egyszer magába szívtta az ország levegőjét!

— Ohio államban, Hamilton Countyban ügyeszt választottak, aki most idejött New Yorkba, hogy megtanulja, mi az ügyészség a teendője. Hamilton countyban eszerint hisznek abban a régi mondásban, hogy ad az Isten ésszt annak, aki hivatalhoz jut.

AMERIKAI DOLGOK.

NAGY PÖR MISSOURIBAN. Missourii államban 18 kisebb vasúttársaság a bíróság előtt keresett menedéket Missourii állam törvényhozásának a vasúttársaságokkal szemben megszavazott törvényei ellen. A törvény ugyanis, meg akarván szüntetni a vasúttársaságok garázdálkodását, 2 centben állapította meg egy személynek mérföldenkénti szállítási díját s a teherszállítást is hihetetlen olcsó árban állapította meg. A bíróság előtt a társaságok kijelentették, hogy a törvény oly alacsony árakat szabott, hogy abból a vasúttársaságok nem tarthatják fenn magukat. Hadley államügyész, akit most választottak meg kormányzóvá, azt vitatja a vasúttársaságokkal szemben, hogy azok még a törvényesabban alacsony szállítási díj mellett is pénzt eszínálnak. A per legalább két hónapig fog tartani s ez alatt mind a két fél bizonyítékokat fog hozni a bíróság elé állításainak igazolására.

ZSAROLÓ ASSZONY. A Colorado állambeli Denverben Phipps Chandler milliomas asszonytól 10,000 dollárt akart kicsikarni egy magát Conesnek nevező nő. Phippsné engedett az erőszakoskodásnak s autombilon vele együtt a bankba ment, ahol kiállított egy 10,000 dolláros csekket, amit természetesen nyomban be is akart váltani. Mikor azonban a pénzt a pénztáros alaklából magához vette, a bank titkosrendőre zsarolás miatt letartóztatta.

TAFT ÜDÜL. Az Egyesült Államok most megválasztott elnöke, Taft Howard Vilmos jelenleg Hot Springsen üdül s ott is fog maradni egészen december elejéig, amikor a Georgia állambeli Augustába utazik s ott fogja a telet eltölteni. Taftnál most tett látogatást Hitchcock, a nemzeti bizottság elnöke, aki állítólag postaiügyi miniszter lesz.

VAN MÁR MUNKA. Az elnökválasztást követő héten már mindenütt megindult a munka, mint azt már lapunk mult számában jelentettük is. Most San Franciscoból azt sürgönyözik, hogy az ottani Union Iron Works, mely tulajdonképpen csak egyik ága a Schwab Károly igazgatósága alatt álló „Bethlehem Steel Co.”-nak, nemcsak hogy teljes erővel dolgozik, hanem még a telepét is nagyobbitja, amelyre több millió dollárt szánt.

NAGY TERMÉS. Az Egyesült Államok földmívelésügyi miniszterének statisztikai kimutatása szerint az idei aratás 3 perccenttel volt több, mint a mult esztendőben. A gyümölcsstermés pedig hasonlóhatatlannul jobb volt, mint tavaly.

AGYONLÓTT SZENÁTOR. Carmack Ward Eduard volt szenátort, utóbb a Tennessee állambeli Memphisben megjelenő Memphis Tennesian című lapnak a szerkesztőjét Cooper Robin, Cooper ezredesnek fia agyonlőtte. Carmack fékezhetetlen, vad természetű ember volt, aki, különösen mióta a választáson megbukott, mindenikben ellenséget látott. Ez volt az oka annak is, hogy Cooper ezredes állandóan támadta lapjában, még pedig kiméletlen hangon. Cooper ráüzent Carmackra, hogy hagyjon fel a támadásokkal, mert rossz vége lesz a dolognak. Carmack azonban éppen az üzenet vételét követő napon ismét egy sértő cikket írt. S még aznap találkozott az utcán. Az ezredes a fiával volt. Amint megpillantották egymást, rögtön előkerültek a revolverek. Az ezredes nem lehetett. Egy asszony haladt el köztük Carmack között. Ellenben az ifju Cooper lőtt s golyója nyomban megölte Carmackot. Cooper Robin egy golyó a vállán sebesítette meg. Az ezredes letartóztatták, az ifju Coopert, akinek sebe nem veszélyes, kórházba szállították.

MORSET NEM ERESZTIK. Lapunk mult számában megírtuk, hogy Morse W. Károlyt Hough bíró 15 esztendői fegyházra ítélte. Morse ügyvédje felebebezt nyújtott be s a bíróságnak 1,000,000 dollár kezeségi díjat ajánlott fel Morsanak a felebebezt eldőlteig leendő szabadonbocsátására. Nagyon kevés a valószínűség azonban, hogy még ilyen kezeségi díj ellenében is szabadon bocsássák.

AZ OLAJTÁRSASÁG GYŐZ. Landis bíró a Standard Oil Companyt tudvalegőleg 29,240,000 dollár pénzbírságra ítélte. Az ítéletet a társaság megfellebbezte és a felebebezt az ő javukra dől el.

MORGAN JOBBAN VAN. Lapunk mult számában megírtuk volt, hogy Morgan new yorki főpostamester ellen

egy Mackay Eric nevű ember merényletet követett el. Morgan, akinek a golyó az altestébe furódott, már jobban van. Mackay a merénylet után öngyilkosságot követett el. A merénylet oka állítólag Mackaynek az a rögeszméje volt, hogy az ő leveleit a postán felbontogatják. Több ízben írt emiatt a postának, s a válasz alatt mindig a Morgan nevét találta. Legnagyobb ellenségenek tehát az ő feljelentéseit elutasító Morgant tartotta s rajta állott boszút is.

KIRABOLT RENDŐR. New York város volt rendőrkapitányának, Deverynnek a lakását ismét, Isten tudja, hányadszor, kirabolták. Devery lakása könyvéken az utolsó esztendőben több mint 100 betörést követtek el. A volt rendőrkapitány dul-ful és szidja az utódját.

FÖLDRENGÉS. A California állambeli Los Angelesből táviratozzák, hogy az állam délkeleti részében az utolsó három hét alatt majdnem minden nap földrengés volt, ami miatt a bányászok abbanhagyták a munkát, mert tartanak attól, hogy a tárnák beomlanak. Eddig még a földrengés kárt nem okozott.

MEGINDUL A MUNKA. Pittsburgból sürgönyözik, hogy az American Steel & Wire Co. so. sharoni telepén a jövő héten 500 munkással megkezdik a munkát.

KÖLTSÉGVETÉS. Az Egyesült Államok hadügyi kormánya elkészítette költségvetését, amelyben egy eddig nem létezett nagy összegű tétel is van. Wright hadügyminiszter 500,000 dollárt kér a hadsereg számára beszerzendő léghajókra.

K É R E L E M.

FELKÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY KUFFLER MIHÁLYT, AKI A „BEVÁNDORLÓ” SZÁMÁRA ELŐFIZETÉSI PÉNZEKET FELVETT S AZOKNAK ELSZÁMOLÁSA NÉLKÜL NEW BRUNSWICKBÓL NYOMTALANUL ELTÉNT, AHOL TALÁLJÁK, ADJÁK ÁT A LEGELŐRŐ RENDŐRNEK S ERŐLL BENNÜNKET ÉRTESENITENI SZIVESKEDJENEK.

„A Bevándorló” kiadóhivatala.

Mindenféle HAZAI PERES ÜGYEKET, JOGI, KATONAI, TELEKÖNYVI ÜGYEKET, ADASVETÉLÉSI SZERZŐDÉSEKET, VÉGRENDÉLÉTEKET, MEGHATALMAZÁSOKAT, AMERIKAI UTLEVÉL megszerzését, FORDÍTÁSOKAT stb. gyorsan és pontosan elintézt.

MAKRAY ALADAR
KÖZJEGYZŐ
327 E. 13th St., New York City.

Itt van Amerikában a legismertebb megbízható bankár és az összes hajótársulatok ügyvédje.

Kiss Emil
Közjegyző
104 Second Ave.
New York

Thomas F. Burke
TEMETKEZÉSI VÁLLALKOZÓ
363 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.

HUNFALVY HUGÓ
Hítes ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.
Törvényes képviselői a legjobb hajónalnak. Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az ő házába a legmegbízhatóbb eszköz.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar kölcsönkönyvtár, tübbiztosítás, csomagok kizhozatala és hazaszállítás.
Levélezim:
DEUTSCH BROS.,
319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.

A NAGYVILÁGBÓL.

AKNAMUNKA. Már lapunk mult számában jelentettük, hogy Herczegovinában az osztrák-magyar hadsereg kónjiczi laktanyáját a bennszülöttek dinamittal legelöbe röpitették, melynek következtében 170 katona életét vesztette. — Ugyanaznap nem messze Bécsből, Kronenburgnak két katonai raktár porig égett. A kár óriási. Mindkét dolog a szerbek munkája.

A CSÁSZÁR ELLEN. A német birodalmi gyűlésen különös jelenetek játszódtak le. Wasserman képviselő a többiek között ezeket is mondta: „Mentül magasabb polezon van valaki, annál jobban kell vigyázni arra, hogy mit beszél”, amivel a német császárra célzott, aki tudvalegőleg nagyon sokat és nagyon sokszor beszél. Németország külügyeinnek további tárgyalásánál Singer szocialdemokrata képviselő ezeket mondta: „Vilmos császárt pedig a legutóbbi interjúban tett kijelentése miatt bíróság elé kellene állítani, valóda őt a hazaféltás bűnével.”

LÁZADÁS. Calcuttából kábelezik, hogy Anglia bengáliai tartományában a bennszülöttek fellázadtak és oly egyöntetűen léptek fel, hogy az angol haderő és katonaság tehetetlen velük szemben.

MEGINT CSEND. A casablancái ügyből kifolyólag Németország és Franciaország között előállott surlódásokat békésen elintézték, amennyiben Németország elfogadja a francziák javaslatát.

VÉRES VEREKEDÉS. A bécsi egyetemen a hallgatók két pártja, a zsidók és a németek csunya verekedést rendeztek benn az egyetem épületében. Verekedés közben az egyik erkély leszakadt alattuk s a verekedők lezuhantak. A sebesültek száma tulhaladja a százat.

ÖSSZEESKÜVÉS. Berlinben elterjedt a hír, hogy Vilmos császár élete veszélyben fog. A strassburgi rendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy a császár ellen Elzászban, ahová Vilmos közelebb utazik, egy összeesküvő banda tagjai merényletet szándékoznak elkövetni. A császár erre azonban rá sem hederít. Az utját nem szándékozik elhalasztani s hogy bátorságát bemutassa, egy sokkalta veszedelmesebb utat tett meg, mint amió az elzási lesz katonai sorsfal között. Vilmos kedden Zeppelin gróf léghajóján felszállott és egy óra és 15 percig maradt fenn a levegőben. Zeppelin gróf új léghajóját a német hadügyi kormány megvette.

INKABB A HALÁLBA. Lisszabonban a köztársasági párt egyik főembere, Costa Albert, öngyilkosságot követett el. A rendőrség kereste az okát a dolognak s körülbelül megállapította, hogy Costa egy általa kénszerűségekből elkövetendő gyilkosság elől menekült a halálba. Costa ugyanis tagja volt a fekete kereszt bandának, melynek néhány tagja, kiket sorshuzás után jelölték ki, február elején Károly királyt és Lajos trónörökösöt meggyilkolta. A banda tagjai ismét sorsot húztak s most Costának kellett volna Manuel királyt meggyilkolnia. De Costa inkább öngyilkosságot követett el, sem hogy a megbízásnak eleget tegyen.

BETEG A TRÓNÖRÖKÖSNÉ. Ferenc Ferdinánd felesége holt gyermeket szült. A főhercegné állapota nagyon válságos, mert a gyermekágyi betegség kivül erős influenzaja is van.

UJ KABINET. Bienerth báró, akit Ferenc József az osztrák kabinet alakításáért megbízott, eddig Korytovszkyt, dr. Pergeltet, dr. Sylvestert és Lichtenstein herceget kínálta meg

miniszteri tárczával, akik be is lépnek a Bienerth-kormányba.

GYÖRGY IZGATJA A NÉPET. A szerb tórnörökös, mióta Pétervárról visszaérkezett, még jobban tüzepli a népet Ausztria-Magyarország ellen, azzal biztatva őket, hogy Oroszország úgy is a hátuk mögött áll. S miután a fegyverszállítmányok is megérkeztek, a szerbeket tényleg harcziás hangulat fogta el s könnyen meglehet, hogy a békés kormány le fog közzönni s akkor a trónörökös ragadja a hatalmat a kezébe.

BAJOK PRÁGÁBAN. A csehek németellenes állásfoglalása Prágában már annyira veszedelmessé fajult, hogy a németek az utcára sem mernek menni. A német Károly Ferdinánd egyetem tanári kara és tisztviselői táviratiilag kértek Bécsből segílyt s kijelentették, hogy ha kellő védelmet nem nyújtanak nekik, valamennyien leközzönnének.

A PÁPA JUBILEUMA. A bibornokok szerdán fejezték ki hódolatlukat a pápa előtt 50 éves jubileuma alkalmából és egyuttal egy művészi kivitelű ládikóban 400 dollárt nyújtottak át neki.

EDVÁRD SZÜLETÉSNAPJA. Az angol király most ünnepelet születésének 67-ik évfordulóját. A sandringhami kastélyban ez alkalommal a királyi család majdnem minden tagján kívül meg volt hiva a franczia és orosz nagykövet is.

UJ VONAL. A Hamburg-America hajótársaság elhatározta, hogy április, május és június hónapokban hetenkint egy hajót indít Canadába Hamburgból, mely utjában érinteni fogja Rotterdamot és Brémát.

JÓ KERESÉT.
Tanuljon bábaságot. Oly helyekre küldjük, ahol tanult bábakra szükség van. Irjon e címre:
BÁBAKÉPZŐ INTÉZET
8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

J. D. Moskowitiz
OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT
BANKÁRA ÉS HAJÓÜGYÖNKÖ.
KÉT BANKHÁZ
KÖZJEGYZŐI IRODA.
A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYÖNKÖ.
P É N Z K Ü L D É S
LEGOLCSÓBBAN és LEGGYORSABBAN
A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
JÓTÁLLÁS MELLETT.
Alapítottatt 1898-ban.
J. D. MOSKOWITZ
1411 WEST DAKOTA STREET
és KOSSUTH-TELEP
DAYTON, OHIO.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE
— Alapítottatt 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldetés az ő házába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

INGYEN
senki sem adhat semmit. Mindenki tudja azonban, hogy
Herz és Deutsch
irodája a legmegbízhatóbb pénzkövetelések azonnali behajtására, törvényes okmányok, meghatalmazások, adás-vevési szerződések, kérvények, kötelevények, konzulátusi hiteltelítések elintézésére, családi bonyodalmak kiegyenlítésére. Pontosság és lelkiismeretesség a jelző.
UTLEVELEKET
rövid idő alatt megszerzünk. Üzleteket, házakat, farmokat gyorsan eladunk és veszünk. — Minden levél így czimzendő:
HERZ & DEUTSCH
179 EAST 3 ST., NEW YORK.
[Avenue A és B között.]

MAGYAROK, HONFITÁRSAK!
Ha azt akarjátok, hogy pénzetek innen tíz nap alatt az ő-hazába érjen, vagy ha a legjobb hajókra a legolcsóbb áron akartok hajójegyet vásárolni, forduljatok **NEMETH JANOS V. CSÁZARI ÉS KIR. KONZULI ÜGYVIVŐHÖZ.** Ő a legregőbb magyar bankár Amerikában, pontos, lelkiismeretes, tehát a legmegbízhatóbb. Czime:
JOHN NEMETH
457 WASHINGTON ST., NEW YORK.

LANGER H. SANDOR ÉS TÁRSA
1452-3 Ave. New York.
Butor, szőnyeg, kárpitok, ágyneműk.
Uj üzlet, Uj árak, Uj elvek.
LEGOLCSÓBB KÉSZPÉNZ-ÁRAK.

Hazai Dolgok.

Lokoma Márkus Miksa tiszteletére.

BUDAPEST. Minap délután az Otthon Irók és Hírlapírók Köre fényes lakomát rendezett fötükáranak, Márkus Miksának, a „Magyar Hírlap“ főszerkesztőjének tiszteletére abból az alkalomból, hogy a király az udvari tanácsosi méltósággal tüntette ki. A lakomán számosan jelentek meg az Otthon tagjai közül.

A harmadik fogás után az első felköszöntőt Rákosi Jenő, az Otthon elnöke mondotta Márkusra. Azután Beöthy Zsolt szólalt fel, aki Sztéryni József államtitkárért éltette. Bársony István a „Magyar Hírlap“ szerkesztője nevében köszöntötte Márkus Miksát. Azután Sztéryni József államtitkár szólalt fel és köszönetet mondott az üdvözlőért. Az államtitkár után Márkus Miksa mondott köszönetet az ünneplésért.

Mindamaz üdvözlések közül — ugymond — amelyek kitüntetésem alkalmából értek, legbüszkébb az tett, hogy a magyar hírlapirodalom, a magyar sajtó és a magyar sajtó munkásai oly nagyarányú mértékben nyilvánították meg szeretetüket, hogy az valóságosan lesújtott — lesújtott és büszkévé tett, mert egy második nagy kitüntetésnek tekintem.

Beszéde végén a magyar újságírókra és a magyar újságírás fölvirágzására emelte poharát. Még több felköszöntő hangzott el. A társaság késő déltáinig maradt együtt.

Megrült könyvtár.

BUDAPEST. Dr. Máté Sándort, az Egyetemi Könyvtár hatvanháromszentéves örök bevitték a lipótmezei tébolydába. Nagy Miklós nyugalmazott tanár, Máté unokatestvére azt mondja, hogy Máté ép elmével vitték be a tébolydába, mert mindenáron meg akartak tölteni szabadulni. Ezzel szemben Ferenczy Zoltán, az Egyetemi Könyvtár igazgatója elmondotta, hogy az első könyvtárör vezetője nemcsak a legjelentősebb fordulat a közoktatásügyi minisztériumhoz, amelyek ugyan vaddal, mint hivatalos írásuk esetén a leg súlyosabb büntetőjogi következményekkel járnak. A minisztérium vizsgálatait rendelt el és a vádak valótlanságáról győződött meg. Erre az egyetemi tanács kezdeményezésére a kultuszminisztérium hivatalos uton orvosilag megvizsgálta a könyvtárör. Az orvosi vélemény úgy szól, hogy dr. Máté Sándor ön- és közveszélyes örült lehet és emiatt megfigyelést végeztet a lipótmezei tébolydába szállítandó. A minisztérium eme vélemények alapján a főkapitányság utján beszállította a tébolydába Máté Sándort, aki az utolsó napig feljárt a hivatalába. — Nagy Miklós elmondotta, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez megy s megkéri, hogy a tébolydában beszélhesse a könyvtárörrel, akit minden áron meg akar menteni.

Harc a Baross-téren.

BUDAPEST. Minap este tizenegy óra tájban nagy verekezés volt a Baross-téren. Szocialista czipézségdek és egyéb munkások megtámadták és véresre verték egy csomó czipézszerzőt, akik Kaposvárra akartak utazni, ahol éppen sztrájkban vannak a czipézszerzők. Szilárd Henrik és Vörös István kaposvári czipézszerzők néhány nappal ezelőtt feljöttek a fővárosba, hogy sztrájkoló munkásaik helyébe másokat vigyenek. Több czipézszerződel megégyeztek, s minap este voltak indulóban hazafelé. Összesen kilencen voltak. Amikor a Debreczen-szállóból a Baross-téren át a keleti pályaudvar felé mentek, egyszerre minden oldalról ismeretlen emberek vették őket körül. Azonnal rátámadtak és agyba-főbe verték őket. Késsel, bottal támadták meg a meglepett védtelen embereket, akik alig tudtak fölcsúzni bámulatukból. A megtámadottak közül Metrik Péter, Bolgár János, Szilárd Henrik és Vörös István súlyosan megsebesültek. A mentők két kocsival jöttek segítségükre. Metriket kórházba szállták, a többi fején és kezén sérült meg. A rendőrség azonnal kihallgatta a sérült embereket és vallomásuk alapján megindította a nyomozást. A megtámadott embereket azonban azt mondják, hogy a megrökönyödött szocialista szakszervezeti munkások, akik, mialatt rájuk támadtak, hangzóztatták, hogy boszút állanak azért, mert a czipézszerzők Kaposvárra akartak utazni sztrájköröknek.

Az utolsó nóta.

BUDAPEST. Kiss Sándor tápiószecsői gazdaember ez év július 29-én

nagy dáridót csapott a tápiószecsői nagykorosmában. Egyre-másra hozta a bort s huzatta a czigánynyal. Hajnal felé megelégette a mulatozást s hazafelé tartott. Bangó Danyi Mihály czigányprimás elébe állott s kérte a nóta árát tőle. Kiss Sándor elutasította a czigányt.

— Na, Sándor gazda, ha nem fizet kend, akkor ez volt a kend utolsó nóta! — Ezen szavakkal egy husángal úgy vágta fejbe Kiss Sándort, hogy ez nyomban meghalt. Szándékos emberölés büntetével vádolva került Bangó Danyi Mihály a pestvidéki törvényszék esküdttörvényes elé. A tárgyaláson a czigányprimás beismerte tettét s védelmére azt hozta fel, hogy ittas fölély támadt rá Kissre. A tanak kihallgatása után a perbeszédre került a sor. Az esküdttörvényes halált okozó súlyos testi sértésért a vádlottat hét évi fegyházra ítélté.

A fakerti véres zendülés.

ARAD. A debreceni csendőrküldet hadbírószádosra, Marjalakó földadnaggyal most fejezte be a Fakerten történt vérengzés miatt megindított vizsgálatot. Megállapították, hogy a csendőrök fegyverüket jogosan használták, mert a tömeg kezdte a csendőröket bántalmazni. A törvényszék vádtanácsa Marksteiner és Schleich igazgatók tartóztatását, kik a tömeget a csendőrök ellen felbujtották, helybenhagyta.

Gyilkos fiuk.

ARAD. Az aradmegyei Nagyzerinden négy 17 éves suhanec az országúton megleste Balázs Mihály és Erdős Sándor 16 éves fiukat, akiket vasbotokkal agyonverték. Pár héttel később a gyilkos fiuk összeveszték és boszúból egymást feljelentették. A gyilkos fiukat letartóztatták.

Nyolcz testvér lakodalma.

BÉKÉSCSABA. Az itteni Lukács és Gubeny nevű családok két-két fia és leánya jelent meg a csabai anyakönyvvezető előtt, akiket az mindjárt össze is adott ilyen csoportosításban: Lukács György Gubeny Juditot, Lukács János Gubeny Ilonkát, Gubeny János Lukács Zsófiát és Gubeny András Lukács Annát vette feleségül. Valamennyien földműves szülők gyermekei.

Mikor a czigány inni akar.

CSEPREG. Sopronmegye. Ekámf Károly nagyvendégül söntésében a minap Hodosi [Cserpán] Csicsa odavaói czigány buzdogn itta a borhartmatot. Ugy kezdett bele a nagymérvű és mohó italozásba, mint aki száz iczezéig meg sem áll. A vendégül a borhész czigányt kitessékelté a söntésből. Nem adott már neki több bort. Ez a szigoru, de megokolt eljárás roppantul fölborzolta a czigány kedélyét. Dühbe jött. Kést rántott és fenyegetőleg lépett fel. Kibökök. A ki nem elégtételt vágy és megsértett önértzet azonban nem hagyta nyugodni az italért epedő Csicsát, aki boszút forralt a vendégül ellen. Este tájban visszasompolygott és a kapuból kitört lécezet bezuzta a vendégül ablakait, aztán elmenekült. A garázda czigányt másnap a csendőrség egy mérsékelt fittöt, szűk helyiségbe exportálta, ahol végre megbékült a sorsával.

Temetés pap nélkül.

FIUME. Minap délután temették el Rossi Henrik szobafestőt, aki halálát agyán megparancsolta környezetének, hogy temetésén pap ne vegyen részt. Temetés alkalmával rendőrök czirkáltak az utvonalon, mert az a hír terjedt el, hogy tüntetés lesz a papok ellen, de tüntetés nem volt. Említésre méltó, hogy a most elhunyt Rossi, fia Rossi tanárnak, aki néhány hónap előtt halt meg és szintén megiltotta, hogy temetésén pap részvegyen. A különös temetésén közel 2000 ember vett részt, a Baglidi Cittadina pedig gyászadalokat játszott.

Öngyilkosság a patakban.

GYÖNGYÖS. A város melletti Nagypatakban öngyilkosság történt. Csé-

pány Sándor gyöngyösi lakos gyógyíthatatlan szívujaja miatt a Nagypatakba ugrott. A patak medre száraz volt és Csépany fejjel esett a patakba és a hid alatt levő kemény kőzetben kettéhasította a fejét és szörnyet halt.

Kovács Pál emlékezete.

GYÖR. A múlt század első felének híres orvostudora, a legrégibb magyar újságírók egyike emlékének adózik november 15-én Győr város közönsége. Dr. Kovács Pál, a győri „Hazánk“ híres szerkesztője, aki tagja volt a tudományos akadémiának is, korának egyik legkiválóbb tudósa volt. Születésének századik évfordulóján a hálás győriek emléktáblával jeölték meg azt a házat, ahol a „Hazánk“ szerkesztőisége volt. Az emléktáblán ott van Kovács Pál relief-képe. Felirata a következő: „Dr. Kovács Pál 1808—1908. Születésének századik évfordulója alkalmából Győr város közönsége. Ebben a házban lakott és itt szerkesztette az első győri magyar újságot.“ Az ünnepségen az összes irodalmi körök és társulatok, a tudományos akadémia képviseltetik magukat.

Egy földbirtokos tragikus halála.

GYÖR. Csodálatra méltó körülmények közt halt meg Szarka Pál bezi-jómódu földbirtokos. Hálószobájában felesége jelenlétében a ruhaszekrény mellett pézt olvasott. Közben egy 1 koronás leest az asztalról és a divány alá gurult. Szarka lehajolt a divány alá s látta, hogy a pénz egészen a falhoz gurult, ki akarta emelni helyéből a diványt, melynek másik részéhez oda volt támasztva kétesövű vadászfegyver. A divány megmozdítása következtében a fegyver eldőlt, kakasa megakadt esés közben és felhúzódt s a másik pillanatban az ütődés folytán el is dördült a fegyver. A sörétek, amelyekkel töltve volt, orlyukain keresztül behatoltak a szerencsétlen ember agyába és azonnal megölték. Szarka mindössze csak 34 éves volt és fiatal házas. Tragikus halála ágybadöntötte rettenetes katasztrófájának szemtanúját, fiatal feleségét.

Rákóczi-ünnep.

KASSA. Kassa város 1907. október 29-én tartott közgyűlésén Rákóczi és bujdosó társai hazahozásának évfordulóját örök időkre ünnepnapjává nyilvánította. Az évforduló napján a vármegyei és városi törvényhatóság az Erzsébet székesegyházban ünnepes gyászmisést hallgatott. A polgármester az iskolákat is felkérte az ünnep méltó megtartására.

Munkás-gimnázium.

KECSKEMÉT. A felállítandó munkás-gimnázium ügyében a kecskeméti középiskolák tanári testületei közös értekezletet tartottak. Az értekezlet elhatározta, hogy ezen közhasznú intézményt létesíti, támogatja és egy 12 előadásos teljes ciklusra és egy 6 előadásos összevont ciklusra, két tudomány-szak ismertetése végett közreműködését felajánlja. A tudomány-szakok lenének: 12 előadásban a magyar történelem, 6 előadásban Magyarország földrajza. Minden előadást 50—60 vetített kép kísérne s ilyen módon az előadások nemcsak hasznos, de élvezetes időöltéseké válnának, nemcsak az iparos ifjúság, de a kereskedő- és gazda-ffjak számára is. A gimnázium létesítésének elhatározását nagy örömmel vette Kecskemét lakossága.

Katona József hamvai.

KECSKEMÉT. A Szentháromság-temető azon részét, amelyben Katona József hamvai nyugszanak, a város nemskára bezárja. Az új köztemetőben, amelyet most nyitottak meg, a város diszínhelyet fog kijelölni. Az átszállítás időpontja Katona József születésének 100 éves fordulóján lenne, a mikor esetleg Katona Józsefnek nagyszabású monumentális szobrót is emelnének.

Meggyilkolt vasuti ór.

KOLOZSVÁR. Magyarország köz-

ségben borzalmasan legyilkolva találták állomási őrhelyén Szőke József 40 éves vasuti ór. Hajnalban kiment a vonat elébe és érkesség lefeküdt az őrház előtt levő lőczára. A vonat elhaladt. Szőke azonban nem állott fel jelt adni. Felesége azt hitte, hogy elaludt, és odament, hogy felébressze. Felhajtotta a köpönyegét és ekkor megrémülve látta, hogy férje vérben fekszik és feje a felismerhetetlenségig össze van zuzva. Fellérmázta a falat, de a gylkosnak nem tudtak nyomára jönni. Azt hiszik, hogy valamelyik ellensége bánt el oly szörnyen a szerencsétlen emberrel.

Ghyezy Kálmán emléke.

KOMÁROM. Kegyeletes szép ünnepe volt Komárom városának. Ghyezy Kálmánnak, az egykori pénzügyminiszternek és a balközép néhai híres vezérének az emléktábláját leplezték le, a melylyel szülőházát jelölte meg a hazafias kegyelet. Az ünnepségen résztvetett a pénzügyminisztérium, az igazságügyminisztérium, a földmivélsügyi minisztérium, az országos függetlenségi párt küldöttségei és Szász József, a város népszerű országgyűlési képviselője. A miniszterek közül Wekerle és Günther jelentek meg. Kálmán Rudolf főispán és Domány János polgármester tartották az ünnepi szónokatokat. Ezután Wekerle miniszterelnök beszélt, egykori elődének érdemeit, politikai kiválóságát méltatta. Az ünnepséget fényes bankett fejezte be.

Három öngyilkosság egy napon.

MAKÓ. Minap itt három öngyilkossági eset fordult elő. Siket Jánosné 64 éves asszony és Benyák József földműves gyöngyhatalan betegség miatt, Türi Sándor pedig boldogtalan házasiéte miatt követte el öngyilkosságát. Mindhármán meghaltak.

Halálós tréfa.

MOSÓCZ. Turócmegeye. Sukna Mihály fuvaros hazatérőben társával bement a károlyfalvi kocsmába és ott leitta magát. Az ittas embert a faluheliek csapólánccokkal kocsijához kötötték és a lovakat elindították. A lovak egy lejtonél megvadtak, a kocsit

felborították és árkon-bokron átvágtatva, hazafelé mentek. A falu határában a lovakat elfogták, de az odakötözött ember sérüléseibe már belehalt.

Gyerekek szerelmi drámája.

NAGYVÁRAD. A Nagyszalonta melletti Andacs pusztán Marton Menyhért kasznár két rokonának gyermekét nevelte: a 15 éves Parkas Gizit és a 20 éves Marton Ödönt, aki most végezte a gazdasági akadémiát. A két gyámgyerek egymásba szeretett, viszonyukat azonban gyámszüleik előtt elikolták. A leányban ugyan megvolt a hajlandóság, hogy az őregek előtt mindent fedezzen, de a fiu, aki úgy látszik, exaltált és regényes természetű volt, ezt megtiltotta, sőt meg akarta szöktetni őt a gyámszülei háztól. Ebben azonban a leány már nem egyezett bele.

— Elég, ha megígérem, hogy ha törrik, ha szakad, a feleséged leszek, — kérlelte a leány legutóbb is.

— Ez nem elég! — kiáltotta az exaltált fiu és tört rántva elő, mellen szarta a leányt, majd vadászfegyvert ragadott és a hátába lött. Mikor látta, hogy a leány összerogyott, a vadászfegyver esővét fogai közé szorította és elstötölte; a hatás rettenetes volt: a golyó teljesen szétrocsolta a fiu fejét. Szörnyet halt. De válságos Parkas Gizi állapota is, akit haldokolva szállítottak a nagyváradi kórházba.

Tót káplán megrendszabályozása.

RÓZSAHEGY. Tomanek Flórián szepesi egyházmegyei káplánt Párvy Sándor püspök a tót nemzetiségi agitációkban való részvétele miatt állásától felfüggesztette és miatt utasította, hogy késedelem nélkül valamely szerzetes-rendi kolostorba vonuljon. Tomanek a felfüggesztés ellen a római szentszékhöz fordult panaszszal. A tót nemzetiségi papok a püspöknel a káplán felfüggesztése ellen óvást emeltek.

Gyujtogató czigányok.

RUTKA. Herz Ignác földbirtokos vásártéri bódéja leégett. A bódében volt elhelyezve Hauer János czirkusz-igazgatónak négy értékes lora, amelyek szintén bennétek. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyujtogatásból

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZK ÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE, a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET — — NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KIENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGÁNYZENE.

OLCSÓ FARMOK
NORFOLK, nyolczvanezer lakossal bíró város szélén, a déli államok kereskedelmi központján van 300 farm egymás mellett.
Hungarian Farm Colony
Kitűnő zöldség, gyümölcs- és szőlőtermelő, valamint búzát termő fekete föld. HUSZ holdas farm 320 dollártól 600 dollárig. Három szobás új lakóház és új istálló 4 jószág részére 200 dollárért. Négy szobás, ugyanolyan istállóval 240 dollár. Fizetendő a vételár harmadrésze. Felvilágosítást ad a tulajdonos
SCHAEFER & RÉDAY
103 PLUME STREET, NORFOLK, Va.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.
FIRST NATIONAL BANK
Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.
IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thomson. UGYVEZETŐ: Albert B. Windt.
A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ÖN BETÉTEJEZENE ezekben teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivetheti.
BETÉTEJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrövidebb idő alatt.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ágyúközi lévén, hajóügyeiket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg. CZIM:
FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

kelekezett. Azelőtt a bódében cigányok tanyáztak és mert a tulajdonos őket kizavarta és a cigizsának berbeadta, borszút forraltak és meggyújtották a bódét. A csendőrség letartóztatta a tetteseket.

Ferenc Szalvátör látogatása.

SOPRON. Ferenc Szalvátör főherceg múlt vasárnap délben Bolla százados szárnysegéd és Brudermann altábornagy lovassági felügyelő kíséretében Sopronba érkezett, hogy a tiszti lövésversenyek versenyét résztvegyen. A főherceg a versenyek után visszautazott Bécsbe.

Amerikai magyarok pénze.

SOPRON. A különböző statisztikai kimutatások között, melyeket a ki- és bevándorlásról évről-évre készítenek, nem a legérdekesebb az, amely arról szól, hogy mennyi pénzt küldenek hazra Amerikából a kivándorolt magyarok idehaza levő hozzátartozóiknak. Tehát 169,519.713 koronát tesz ki az elmúlt 1907. esztendő amerikai pénzküldeménye. Egyes postaiszolgálatok területéről kimutatásból tudjuk, hogy a soproni postaiszolgálat területére 12,069.490 korona érkezett a postán Amerikából. Ebből a horribilis összegből tekintélyes rész jött a lakosokhoz, ahonnan a legtöbb kivándorló ment ki Amerikába.

Ismét a cigányok.

SÜMEG. Minap állatias kegyetlenséggel gyilkolták meg a cigányok Rózsás Imre zalaegerszegi kintornást, mert észrevették a dabronaki szárdában, hogy egy kis pénz van nála. Alig hogy utnak indult Rózsás, a cigányok követtek és feleuten meggyilkolták, minden ruháját széthasogatták, fejét fejszével szétválták, mellét betörték, de a pénzt nem találták meg nála. Járókelők az elrejtett hullára rátaláltak a nyomozás hamar kiderítette a gyilkosság tetteseit egy cigánycsoportban. A bűnleleket s véres ruhákat megtalálták náluk és rátaláltak az elrejtett pénzre is a kintornás hangszereinek egy titkos fiókjában. Az egész vidék borzalommal van eltelve s nagy az elkésztetés és gyűlölet a cigányokkal szemben.

Kulturünnepek.

SZATMÁR. Nagyobb zabásu ünnepe volt Szatmár városának abból az alkalomból, hogy a szatmármegyei Széchenyi Társulat ünnepi nagygyűlést tartott Boromisza Tibor püspök elnöklése alatt. Budapestről is sokan jöttek el az ünnepre s résztvett benne Széll Kálmán, az Országos Közművelődési Tanács elnöke is, aki hosszabb beszédben szolította fel ösztöndíjra, a magyar nemzet állam elismerésére és szeretetre a nemzetiségeket. Elítélte azok eljárását, akik a külföld előtt befektetik, alaptalanul bevádolják a magyar nemzetet. Falussy Árpád főispán gróf Károlyi Istvánról mondott emlékbeszédet. Lakoma fejtezte be az ünnepeket sok lelkes felkészítéssel. Este a színházban Heves Béla társulata díszelőadást tartott, amelyet nagyszámu közönség lelkes tapsa kísért.

Betérics a nagytráfiába.

SZOLNOK. A nagyözse különlegességei áruháza betörték és nagyobb mennyiségű dolányt, szivart, okmány- és levélbélyegeket loptak el. A vas pénzeszközök is fel akarták törni, de ez nem sikerült. A kár körülbelül háromezer korona.

BANKRABLÁS.

Kifosztották a Kereskedelmi Bank újpesti fiókját.

Kábelsürgöny alapján már egyik múlt heti számunkban hírt adtunk arról a bankrablásról, amelyet fényes nappal követtek el Újpesten.

Az október 29-iki hazai lapok nyomán adjuk most a részleteket a következőkben:

Napfényes déli órában, Újpest legforgalmasabb utján, a legforgalmasabb bankintézetben, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank újpesti fiókjában, olyan rablási esemény történt szerdán, amelyhez hasonlóly csak a rémregények vagy a texasi fantasztikus krónikák tudnak.

Alább részletesen elmondjuk, hogy szerdán délben két jobb formájú, iparos külsejű ember beállított a Kereskedelmi Bank újpesti, Árpád-utj fiókjába és kivont törrel, revolverrel úgy rá tudott ijeszteni a bankban levő tisztviselőkre, négy felnőtt emberre, hogy ezek ugyszólván halálra dermedve engedték, hogy a banditák kifosztásák a bank

kasszáját. Sőt az egyik tisztviselőt még arra is rákényszerítették, hogy maga adja ki a drága ezreket, a nehéz ezüst pénzeket a kasszából és maga segítsen fel az ezüsttel teletömött zsákokat a bandita vállára. Majdnem ötvenezer koronát rabolt el így a két bandita.

Szinte a komikummal határos, hogy ez a szentelenül vakmerő rablás így végbemehetett. Négy tisztviselő volt a bankban s mind a négyet a tör és revolver láttára oly páni rémület fogta el, hogy meg se tudott mocezzanni husz álló percen keresztül, amíg az egész manipuláció eltartott. Az egyik rabló a pénzeket, ezüstötöket, aranyokat gyömösözte zsákba és bőrtáskába, közben öt percze el is távozott, hogy a zsákmányt biztos helyre szállítsa. A rablás alatt három kliens is bejött a banküzletbe és mindzettek, összesen hét felnőtt személyt egyetlen egy bandita a törre és revolvere pusztá villogtatásával mozdulatlan kövé merevített.

Csak percek múltán, mikor már a rablók a zsákmányt nyújtva mentek, ocsudtak fel a hihetetlen megrémült tisztviselők és hívták a rendőrséget.

Olyan fantasztikusan hangzik maga ez a tény, hogy szinte el se lehet hinni. Pedig, úgy látszik, el kell hinni, hogy a banknak mind a négy tisztviselője és a banküzletben jelen volt három másik személy, a revolver és tör láttára egyszerűen tehetetlen bábá merevült. Igaz, hogy az egyik bankgyakornokot, aki mocezzanni mert, az egyik bandita revolvere agyával leütötte, de azért utólag mégis csak kérdés marad a kérdés, hogy amikor csupán egyetlen bandita volt a banküzletben s az is közbeszóba kifelé tekintett az utcára társa után: négy fiatalember hogyan nem próbálta meg legalább, hogy ártalmatlanná tegye?

No, de hát ezen hiábavaló az elmélkedés. Vannak pillanatok, melyek megmagyarázhatatlan ólomulyalá nehezdednek az ember agyára és tettejére. Úgy látszik, ilyen pillanatokból telt ki teljes husz perc az újpesti Kereskedelmi Bank négy felnőtt tisztviselője számára.

Amint a jámbor banktisztviselők elmulasztották, azt most rendőrségünknél kell helyrehozni. Ez rendőrségünkre nézve ez becsületkérdés azért is, mert közbiztonságunk megőrzésére sulyosan esnek a lábba, ha ilyen szemtelenül vakmerő gaztett elkövetői megmenekülhetnek a megtorlás elől.

A jelenségek arra mutatnak, hogy a rendőrség reparálni fogja a maga részét. Már kinyomozta azt a fiakkert, amely a két banditát Újpeste vitte s várt rájuk, míg a pénzt elrabolják. A fiakkerek révén megállapították, hogy a rablók merre menekültek. Ez a fiakkert vitte őket ugyanis Gödöllő felé, utközben meg is állapodott velük a keresési erdő táján, ahol a rablók az ezüstpénzzel telt zsákok valószínűleg elásták, majd tovább rogtogtak s csak a gödöllői vasuti állomás közelében váltak el a kocsitól, a kocsisnak száz koronás borralatát adván.

Megmozdult most az egész rendőri apparátus s úgy lehet, hogy a legközelebbi órákban a vakmerő fiézők már hurokra kerülnek.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank újpesti fiókja, ahol a rablás történt, az Árpád-ut 19. számú palotájában, a földszinten van. A pénztárat az egész földszinti helyiséget elfoglalja. Középen van az utcáról a bejárat s a belépő egy hatalmas terembe jut, amely közepén márványlappal ellátott korlattal van kettévágya. A korlát bal végén bejáró a korlát mögé s ugyancsak ott egy ajtó nyílik, amelyen át van a bejárás a pénzélfőkos szobába, ahol rendszeren senki sem tartózkodik. A korlát mögött négy tisztviselő ül. A pénztárszoba közelében Stern Sándor gyakornok, majd Fleischer Hugó czégyezettő,

azután következnek a főnök, Devellák Károly asztala, végül a pánzélfőkos szobával szemben levő oldalon van Schaffer Géza pénztáros helye.

A hivatalnokok szerdán reggel felkilencz órákor a rendes időben jelentek meg a hivatalban. Fél tizenegy órákor a hivatal egyetlen szolgáját rendes szakszerint elküldték a fővárosba, az intézet központjába. A szolga minden nap megteszi ezt az utat ebben az időben és pénzüreket szokott vinni, vagy visszahozni. Szerdán azonban csak jelentéseket vitt magával. Így tehát féltizenegy óra után a bank négy tisztviselője egyedül volt a tágas teremben.

A vakmerő s a hazai bűnkrónikában páratlanul álló eset szerdán délelőtt fél tizenkét órákor történt.

A helyiségben, mint rendszeren, a bank négy tisztviselője dolgozott. Devellák Károly, a bank osztályfőnöke, akinek egy üvegfallal elválasztott helyiségbe, de a rablás előtt már kiment a középső nagy helyiségbe, ahol Schaffer Gézával, a bank pénztárosával rovesolt, Fleischer Hugó könyvelő és Stern Sándor gyakornok pedig a folyó-ügyekkel volt elfoglalva. A négy banktisztviselő mit sem sejtett, midőn hirtelen, egyszerre két oldalról és pedig az Árpád-utrá nyíló főajtón s a kapu aljából nyíló mellékajtón két férfi lépett be a bank helyiségébe.

Az egyik, egy harminczöt év körüli magas, nyulánk férfi, a márványlappal befedett pult mögött közöledett a banktisztviselőkhöz s hirtelen egyik kezével revolvert, a másikkal tört rántott elő zsebéből s hasárny hangon, rossz magyar kiejtéssel a következő szavakkal lepte meg a hivatalnokokat:

— Nem mozdulni, esendben lenni, mert aki megmocezzan, azt lelőni.

A négy banktisztviselő szinte megdermedt a megdöbbenéstől s mindegyik mozdulatlanul maradt azon a helyen, amelyen volt. A másik jövevény kezében is revolver volt, amelynek csöve feléjük volt irányítva. Ez a szokatlan s vérfigyaszító jelenet csak néhány pillanatig tartott, mire az egyik a puldra ugrott s miközben revolverét hol az egyik, hol a másik tisztviselőre szegezte, így szólt:

— Elő a pénzzel, gyorsan, de senki se mocezzanni, mert baj lesz.

Stern Sándor gyakornok ebben a pillanatban a telefonfülkéhez ugrott, azzal a szándékkal, hogy értesítje a rendőrséget, de ekkor az egyik rabló utána ugrott, revolverének agyával a gyakornokot haláltékon ütötte, majd egy másodperc alatt a balkezeben levő törrel a telefondrótot elvágta, azután pedig visszasielt a bankhelyiségébe.

Ezalatt a néhány pillanat alatt a másik három hivatalnok szinte mozdulatlanul állott s halálos rétegében várták a történeteket.

Stern Sándor az ütéstől a földre esett, azután a merénylő odaugrott a nyitott pénzeszközökhöz s a zsebéből előhúzott kékeskú kis zsákokat, megtöltötte pénzzel, s odaszólt Devellákhöz, a bank osztályfőnökéhez:

— Segíteni!

A bank osztályfőnöke a veszedelem láttára segített a rablóknak, hogy a pénzzel telt zsákokat a földről a vállára emelje. Ebben a pillanatban az Árpád-utj ajtón belépett Antal Albina, Antal János újpesti vendégfogó leánya, akit a mozdulatlanul álló másik revolveres alak a karjánál fogva a megrémült leányt, azzal ijesztve a megrémült mer. A leány perze ijedten húzódt meg a sarokban és remegve nézte a bank helyiségében történeteket.

Amikor az egyik rabló a pénzzel telt zsákkal a pult mögül előkerült, egy hivatalnok olyan mozdulatot tett, mint-ha menekülni akarna, de a következő pillanatban a másik merénylő revolver-

rét mellének szegezte, nyugalomra intette.

Mindezek a jelenetek persze rövid néhány percig tartottak. Devellák kénytelen volt a rablóknak a pénzzel telt zsákokat a márványlapra felsegíteni, a másik, a puldon kívül álló alak, ezüstkötésű intésre odaugrott és magához vette a rablott pénzt s gyorsan eltávozott.

Ezalatt a bank helyiségében a visszamaradt rabló tartotta halálos felelemben a jelenlevőket, akik visszafojtott lélekzettel várták, hogy mikor lesz már vége rettenetes helyzetüknek, amikor a másik rabló is elhagyta a helyiséget. Öt perc elteltevel a remegő banktisztviselők legnagyobb meglepetésére az eltávozott rabló visszatért, revolverét ismét a belvőkre szegezte, majd egy plus támlásszékre felugrott és az ablakon keresztül az utcára tekintett; valószínűleg azt kímélte, hogy nem jön-e rendőr a bank közelébe. Közben Wachsmann Ödön és Schwartz Elza, a Magyar Kereskedelmi Hitelszövetkezet tisztviselője, léptek a helyiségbe, de az egyik rabló ezek mellétek is odaszólte a revolvert.

Mikor a két rabló néhány percze ismét biztonságban érezte magát, az egyik folytatta a pénzeszközökhöz felfestését s mikor már az előtte levő nagy halmoz bankjegyet, arany- és ezüstpénzeket magához vette, kiugrott a pult mögül s revolverét fölemelve, így szólt:

— Ne merjenek mocezzanni sem egy darabig. Aki bármit csinál, vagy utánunk jön, a halál fia.

A következő pillanatban a két rabló a bankhelyiségből eltávozott. A két rabló távozása után egy fiatal ember lépett a bankhelyiségbe, aki nyomban tisztában volt azzal, hogy mi történt s a rablók után sietett. Azok természetesen már messze jártak s a fiatal ember csak a rendőrséget szólhatott.

Néhány percczel később villámgyorsasággal terjedt el Újpesten a vakmerő rablás híre és a kíváncsiak csoportostul

siettek a merénylet helyére, ahol rövid idő elteltével ember hátán tolongott s a tömeg valósággal meg volt rémulve, mert azt hitte, hogy a tisztviselőket meg is gyilkolták s csak aztán fosztották ki a pénztárt. Az eset híret azonnal felvitték Budapestre a telefon-értesítések s rövidesen bérkocsikon, vilamoson siettek a rablás helyére az érdekeltek. Érdekes, hogy a tömegben olyan jámbor lelkek is akadtak, akik a pénzüg után jajgattak, mert azt hitték, hogy a rablás következtében a Kereskedelmi Bank beadja a kulcsot. A megdöbbenés esetben ez az egyetlen derűs epizód.

Közben a kíváncsi tömeg valósággal megostromolta a banképület kapuját, de a szolga a kíváncsiak elől bezárta a kaput.

A vakmerő rablótámadásról csakhamar a főkapitányság is értesítést kapott s dr. Boda Dező főkapitány nyomban Keresényi Kálmán detektívfőnököt bízta meg a szeszácziós ügy nyomozásával.

Keresényi husz detektívtel, továbbá Nagy Károly rendőrfogalmazóval kiment a rablás helyére, itt helyszíni szemlért tartották, azután kiadta a parancsot az összes pályaudvarok megállására s pontosan megállapította az eltűnt értékek nemét. Az értékek körülbelül így oszlanak meg: 15.000 ezüst forint, 10 darab 1000 koronás bankjegy, 10.000 korona értékű százas bankjegy, 1057 frank, 1100 márka, 15 dollár, 10 rubel, 1000 korona értékű kötvény stb.

WÁRADY LAJOS
 Hazai peres és katonai ügyek pontosságú elintézése.
 PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA.
 Az összes hajóvonalak képviselője.
 HAZÁK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
 magyar közjegyző
 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
 Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair Jr.
SCRANTON SAVINGS BANK
 120 és 122 WYOMING AVENUE, — — — — SCRANTON, Pa.
 Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.
 ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIAI LEGRÉGIBB TAKAREKPÉNZTÁRA.
 Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
 Kamatokat januárius 1-én és július elsején kifizeti.
 BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

Ez a szép jutalom.
 Ily bizonyítványokat kapok naponta kigyógyított betegimtől:
 Tekintetes Uram!
 Igen kérem, hogy a mai napon, a melyen egy havi gyógykezelése után becses kezeléset alól felmentett, őszintén, halás köszönetemet jelenthessem ki Önnek jó indulatú, önzetlen és ami fő, eredményteljes kezeléséért.
 Én a mióta csak emlékszem, — ma 31 éves vagyok — állandóan köhögtem, édes apám 54 éves, november 19 évében korában **Tüdővészben** haltak el. Engem a katonaságtól 10 évvel ez előtt szinte tüdőbaj miatt bocsájtottak el, de a baj csak időnként mutatkozván, nem sokat adtam reá mig vagy 8 héttel ez előtt, a bal tüdőm annyira megett támadva, hogy északakát ébren töltöttem, s nap közben nem mult el 5 perc, hogy oly roham nem fogott volna elő, hogy a könnyek csorogtak szememből.
 Ekkor határoztam el, hogy szakítva a különféle orvosokkal, Önhez fordulok, s ma **újra született ember vagyok**. A köhögés megszűnt, a szájbuz eltűnt, s megszűnt az a nyomasztó, levert érzés, mely meggyűlöltette velem a földi életet. Étvágym vissza jött, sulyban állandóan gyarapodom, s hosszú betegkedésemet, mesterére akadt Önben.
 Fogadják kérem úgy magam, mint nóm és két kis gyermekem köszönetét, a kisebbik úgy is szintén Önnek köszönheti rózsás piros arcuzóját. Az Isten áldja meg Önt, hogy hatalmas tudományával még nagyon soká lehessen a betegek pártfogója.
 A fennieket kész vagyok bárnike, bárnike, akár szóval, akár levélben is bizonyítani és ismételni. Hivatalos helyiségem: **cof N. Y. Blue Print Co., 58-60 Reade Str. New York.** Lakásom: **398 Jefferson Ave., Glendale, Long Island N. Y.** s a két hely bármelyikén rendelkezésére állok honfitársainnak.
 Őszintén tisztelője: 1908. Okt. 11.
Horváth Zsigmond
 Ily gyönyörű bizonyítvány és ajánlás felkérheti mindenki bizalmát aki jó tanács és kezelést ohajt, bármily bajban szenvedjen is forduljon teljes bizalommal hozzám: **Dr. R. Mielke**
 With **The Collins N. Y. Medical Institute Inc.**
140 West 34th Street, NEW YORK.

Magyarok! Honfitársak!
 Amerikában a legregibb és teljesen megbízható bankár
Németh János v. császár és királyi konzuli ügyvivő.
 Irjatok hozzá árakért így címmel:
John Németh 457 Washington Str. New York.

SZABÓ LAJOS POSTAMESTER
CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE
 Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasuti jegyek törvényes ügynöke.
 Pénzszállítás Európá bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legzakérszerűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. Cím: LOUIS SZABÓ, CHROME, N. J.

PRÁGER JÓZSEF
 MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ.
 Főiroda: **280 BROADWAY, NEW YORK.** Filóiroda: 238 E. 14-1K UTCA, 11-1K emelet, ahol naponta est hat órától kezdve található.
 ELVALLAL BÁRMILY PERES ÜGYET MELTYEN ÁRAK MELLETT.

LIVIO FŐHADNAGY.

Irta: Pekár Gyula. — Regény két kötetben. —

A kadet csákJója volt a hamutartó; odadobta ő is a cigarettáját. Csak ép lesimította izzó halántékán a szőke fényes hajcsomókat. Aztán egy pohár konyakkal kezében a zongorához lépett és énekelni kezdett...

— Kadet, tudod már azt a dalt... Mind elcsendesedtek, csak a rengeleg cigarettafüst szállingózott részegen a falusi huszártiszti kvártély kopott, vedlő mennyezete felé... Kint mint egy óceán zugása dühöngött a decembervégi hóvihár, szinte hónaljig, ereszig temetve be a régi, düledező udvarháztól czifra hősillag miriádjaiba.

Mellette egy nádszéken új atillájában még kissé feszesen ült az udvarias, szelid Szentinczey — az italoktól, groggtól s teától párolgó asztal mögötti terjedelmes pamplagon pedig, mint leterített hullák heverték: a csinos Radern Gida főhadnagy s „Bonbon” uhlánus, közöttük az aranyhajú Mamzelle Theoval, továbbá Marosy kapitány Miss Viviane-val, egy szőke angol minstel-énekcsönvel... A szomszéd szobában is volt egy kisebb csoport; az égő pucosok máglyája mögött dohányszűzbe temetkezve suttogtak: a legszebb főhadnagy, Donhofen Niki, kit közönségesen csak „Dodo”-nak hívták; egy még mindig félfelvolt, siró fekete „inkognito”-hölgy és Tasi hadnagy... Mellettük elbutult arccal szolgálatkészben ült a Dongó, ezüztű bamba kisbögöse... „Skiz”, bár még csak este félkilenc volt, immár elázva aludt a sarokban egy löpökörcön s bizonyára a természet amaz örök rejtélye felől álmódolt boldogan: hogy t. i. miként kelljen a skizt, az ő druzsáját a XXI-el megütni...

A kadet, a szőke, gyerekképi kis Monthlery herceg engedelmesen kelt fel arról a nyeregről, melyen szék híján ült s a zongorához telepedve, szokott ostobaságával, akárcsak atakat parancsoltak volna a hangszer ellen, — a bilentyük közé vágott.

Denke Dir mein Liebchen: Was ich im Traume gesehen...

Csodaszép, mély alt hang szállt fel a légtér, tömör, aranyeresz rezgésével. Aztán az intonálás után, a következő perczben, mintha ez az aranyhang egy-seren megolvadt volna, dus folyással ömlött elő a démoni piros ajkak közül egy ábrándos dal.

„Ich war in duftigen Walde Umringt von schönen Feen...”

A szomszéd szobában is elhalt a suttogás. Ugy állt az a nő közöttük, mint a kéjnek, annak a fekete halálós szerelemnek a tetetvett Géniusza... Alakja mint valami jelenés kissé elmosódott a dohányszűzben — Szentinczey szinte félve nézte...

„Sie flüsterten und kosten Ich sollt ihr Ritter sein...”

Magas volt és karesu s fantasztikus fekete selyemruhája, melynek fekete gyöngydzse kigyószzerű fényakkordokkal kísérte a gyönyörű test mozdulatait, hívősen rajzolta ki termetét. Aczélból, lüktető aczélból volt ez az asszony.

„Doch als Sie noch so sprachen, Mein Lieb da dacht’ ich Dein...”

Balkezőben az „imádott” Livio, — „Vili”, amint ő nevezte, aranynyelű lovaglopálóját tartotta, míg jobbja egy plasztikus mozdulattal mervedett

meg a légtér. Dallamának sorai közé, melynek hangjai hullámozva töltötték el a nagy szoba minden zugát, — csak olykor zugott bele a szilveszteri havas orkán:

„Denn so wie Du So lieblich und so schön...”

Szép, szabályos, arca daczosan egyre azt látszott mondani: „Csak azért is!”... Feje valami vakmerő méltósággal ült nyakán, mely sápadt, meleg-fényű vállával mélyen fényelt ki a fekete csipkés ruhabeté s szakadozott selyemgombok közül...

„Kind glaube mir! Es war keine der Feen...”

A mámoros társaság dühöngve gyujtott rá a refrénre. Lola szemei, azok a bizonyos kéjtől, czinizmusból és tánkonyaktól részeg szemek, melyek különben csak merészen és megvetéssel néztek végig a dorbézolókon — kigyultak. A nyakában kivégzett óriás kigyóként lógó, fekete boa lecsuszott válláról... — Bravo Lola! — hangzék a teremben.

Az ördögös arcú Rodakovszky ajkaj remegtek, mikor Lola egy lusta mozdulattal ütve pofon köszönöképp a kadétot, feléje ment... Szemeik találkoztak: a Livio szemei feketés-zöldek voltak mintegy aranyporral beporozva s oly különösen forogtak, hogy a szemfehérjét a golyók körül mindig látni lehetett... A Lolái előlmozdultak voltak, szélei felé kékes színbe menve át s hosszu fekete pilláik alatt állandóan, mintha valami veszes deliriumban aludtak volna. Szinte regett az ember, hogy mikor lobban fel bennük az örültség... S voltak neki ily perzei: ilyenkor aztán jaj volt a világnak, mindent összetört... Ez igéző fekete leány, most szinte zokogva borult a Rodakovszky karjaiba: szerelmes volt bele megin, már vagy hatadszor. Minden negyedik hónapban rájön ez a betegség, amint ő nevezte s aztán pár hétig szinte eselődje a daliás főhadnagynak... — Bravo Lola! Éljen Lola! — harsogott a dáridó még egyszer a teremben.

Marosy kapitány, ki nem tudván angolul, egy szavát sem értette a gyönyörű Miss Vivianának, végre elkeseredésében sebezett sakálként ordított fel. — Éljen az egész világ! — S pokoli lármával vágott a falhoz egy egész teakészletet. — Megértted-e ezt, rózsám? — kérde aztán szerelemmel, a Miss felé fordulva.

— You are a beast! — kacagott az angol leány hidegen. — Mit mondott, — te fiuk? — Azt, hogy marha vagy! — fordítá le általános kacaj-orkán közepette Radern Gida.

Marosy kapitány megvető arccal kelt fel mellőle s tántorogva lépett Lola elébe, aki Rodakovszkyra nézett. — Te, Lola, tudod-e, mi vagy te? — Nos? — kérde türelmetlenül a leány.

— Te vagy, — szavalá sötéten Marosy, — te vagy az új testamentumnak ama bizonyos szörnyetege, az a skarlat-szövetbe öltözött asszonyi állapot, melyet druzsám, János apostol látott — izé — valami hegyen...

— Mit beszél? — kiáltá Lola rekedt hangon, megvetőleg fordulva el. Nem tudott jól magyarul, de sejtette, hogy valami rosszat mondtak felőle, — ki nem állhatta Marosyt, — tén mert olyan jó barátja volt Rodakovszkynak.

— Vigyen el az ördög! — s feléje vágta konyakos poharát, mely ezélt téveszve, átröpült a másik szobába s fültövön találta a szundikáló kisbögöst. Marosy vissza akart ülni a Misshez, de helye már el volt foglalva: az időközben felébredt Pista huszár, a „Skiz” ült az angol leány mellé... Szegény Marosy, mit tehetett mást, kifeküdt a Pista huszár helyére és sirva elaludt...

És a nagy dáridó óceánjának hullámai összecsaptak az uri társaság felé... A ködös agyak gözölgötek a mámorlót — vad hajza kezdődött a Rodakovszky Livio „alvilágában”, már ahogy a falu tulsó végén lakó szép Schoenhoffné, a főhadnagy lakását nevezte... Jόμεleg odú volt ez a „pokol”, kivált így tél idején, — hire járt az egész vármegyében s az említi szép asszony sokszor mesélgette suttogva, hogy micsoda „decadent”, borzasztó dolgok történtek „dans cet enfer du chevalier...” Mert nevezetes század volt a 17. százarezednek ez a basasüdi VI százada!...

S egyre örültebben örvénylett az agyvakban a dáridó mámorja. Radern [Baron Okker Armand: a huszárok nem tudván nevét kimondani, csak egyszerűen „baromköragár”-főhadnagy urnak nevezték] — összevezett a szivtelen, de észvesztően csábos Theo felé... kié legyen? Radern Gidának egy jó gondolata támadt. Talpra állította az elázott kadétot, fejére tett egy lángoló, lobogó pucosos poharát, — czélozzanak rá, aki lelővi, azé a leány... A társaság el volt ragadtatva.

— Nézd csak, a kadét mint genie, — sikoltá Lola tapsolva. — Wie sein dummes Hirn brennt!... — Ruhig, kadet! — üvölté Rodakovszky szolgálati hangon.

Előbb flaubert-pisztolyokkal czéloztak a röhögő szőke herceg fejére, ki-nek szörnyen zsetszett ez a Tell Vilmosdi-játszás, de a kis golyó sose vitte le az égő poharát: mindig csak kis lyukat ütött rajta... Gida aztán mást gondolt hát. Elővettek két pezsgős üveget s félig kihúzták a dugóikat... Mint pisztolyokkal czéloztak a „sampuszkarabélyokkal”. — Először Bonbon lőtt s nem talált, — másodsor Gida czélozt s talált. Szárában szakította ketté az égő pucosos poharát s pedig úgy, hogy az üveg csak egyszerűen felfordult s tüzes folyadékát a kadét széke fejére ömleszté. A kis herceg feje egyszeribe lángba borult, de azért meg se moccszant, haptákban maradt, úgy, ahogy Rodakovszky parancsolta... — A társaság tapsolt. — Élő fákllya! — Autodafé! — Égő princz!...

De kicsit sok volt a tréfából... Szerencse, hogy a kisbögöse egy csöbör vízzel végigöntötte az egyszerűen felordított herceget... haja már bőrig perzselődött.

Theo egy babyloni hetaera szivtelen mosolyával ült a győztes Gida ölébe... Bonbon pedig elbunulva ült félre s pezsgős poharába pislogatva, sirni kezdett.

— Mit csinál az az ostoba majom? — kérde tőle parancsolólag Lola s mint valami mopszlinak, esettentett feléje.

— Iszik... — felelé klasszikus egyszerűséggel a kövér uhlánus, ki már a részegségnek abban a stádiumában volt, mikor némely embert vallásos kétségbeesés száll meg. Bonbon tizenöt pohár konyak után mindig matematikusan biztossággal jutott bele ebbe az állapotba. És bünnöské tudatában könyözni kezdett, bánatosan. Félni kezdett a másvilágtól, a pokoltól: többet ő hát sose juthat be a mennyországba! Ez szörnyen elkeserítette. De aztán mint alapszabályt véve ravasz ember, alkudozni kezdett. Ha Marosy velem tart, morgá a vén bünös főhadnagy szégyenkezve, úgy nem bánom, elmegyek a pokolba is... „Was Janesi, kommst mit?” De Marosy csak hortyogott. „Mind ott leszünk” vigasztalá a rémesen felkunkorodó bajszos Pista huszár, egy tábornoki mozdulattal úgy emelve fel karját, mint a skiz a kártyán... „mind ott leszünk”, s büszkén mutatott rá. Bonbon részeg arca egy árnyalattal téglavörösebbre pirult az örömtől s könyvein keresztül már nevetni kezdett: Hisz akkor ugy fogunk ott is mulatni, mint itt, ebben az infernalis lyukban... S a pamplagon heverő társaság testvériesen ölekezett össze. Bonbon egész megnyugodva kezdett aztán filozofálni: „Különben is én mindig úgy képzeltem el magamnak a poklot, hogy az valami, oly kedélyes, elegánsabb fajta éjjeli kávéház...” So ein fideles Nachtloal.

— Éljen, éljen a pokol! — harsogá az istentelen részeg társaság.

Szentinczey Aladár még mindig nádszéken ült s épp oly mereven mint az elölt. Csodalóköz, kábut szemekkel né-

zett körül. Mindez annyira új volt neki!... Ivott, ivott, de csak épp tisztességből, nem volt becsipve, inkább csak a lármától fájt a feje. Most felkelt s az általános mulatozás közepette egykedvűen, unottan kezdett fel s alá sétálni a nagy teremben.

S annyi minden észébe jutott. Természetül szelid, de önértetes s mindenekfelett tisztességes érzésű fiú volt, s tiszta, kék szemének iszonyatos volt e kép. Hát ez a nő? önkénytelenül anyja és jó hujai jutottak észébe, kik oly szép leveleket írtak neki Neustadt-ba s minden este imádkoztak érte... A „csata immár tetőpontjára érte el az avilágban.” Miss Viviane rágyujtott az ő ékes nótájára, hogy:

Yankee doodle came to Town Riding on his pony...

melyre a Dongó bögöse mindjárt kontrázott neki. Theo csábos finomsággal susogta el azt a bolond refrént, hogy:

„C'est le regiment des cocottes, qui passe...”

[Folytatása következik.]

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czújából.

NEW YORK ÁLLAM. KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tiz év óta fenáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben.

Pénzküldések és hajójegyárusítás. Fiókrodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 417 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 144 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431—1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitellestít. Bankárok, hajójegy- és vasúti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölesönkönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandria.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alapítóke \$500,000.00, tartálék alap és szét nem osztott nyeresémény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JOZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legnépesebb bankháza, saját épületben, ütődik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegyeládás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelmelemmel kiállítanak és a konzultást hitellestítést beszerzik. Czin: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesnell Magyar Amerikai Takarékos és Hiteltársulat, Duquesne.

Alapítóke és főössleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházaival egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgató és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekkszámlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeládás és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldés és hajójegyeládás. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek ellátását.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek ellátása. Közjegyzői hitellestítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.

Összes tőke \$450,000.00. Bankbetétek elfogad. Pénzküldés és hajójegyiroda. SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120—122 Wyoming Ave.

Tőke 100,000 dollár. Főössleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvaniaiának legnépesebb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM. PAPP MIKLÓS, 329 Lorain Ave., Cleveland, O.

Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldés és közjegyzői iroda. PERCELZ LAJOS, 532—534 Pearl street, Cleveland.

MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jótállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM. RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.

Pénzküldés és hajójegyek. Bármennem okiratokat elkészít. JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WÁRADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldés és hajójegyüzlet. Hazák, telek vételére és eladásra.

Dr. Wm. Julian FOGORVOS 186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J. Található d. e. 9-étől este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtétekért jótállást vállal. Interstate Phone 1024.

A NAP Magyarországi pénzügyi és kereskedelmi lapja. Feltételek szerkesztője: Braun Ödön. Politikai igazgatója: Bródy Sándor, Leogyal. Főszerkesztője és dr. Kálmán Áron. A NAP a legjelentősebb közéleti és politikai lapunk. A NAP nemcsak a legjelentősebb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. A NAP a legelőkelőbb és legérdekesebb lap. Budapest, VIII. ker., Róck Seifert-ú. 9. sz.

James J. Bowden BUTOR, SZÖNYEG ÉS HAZTARTÁSI CÉKKEK NAGY ARUHÁZA. 547 BROAD ST., TRENTON, N. J. Bell Phone 299 D. Szolid árak egy készpénz, mint részletfizetésre. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Ha e lapot magával hozza, 5 percentes engedményben részesül.

THE 'STATE BANK' AZ ÁLLAM BANKJA 378 Grand Street, New York City. Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János. Tőke, felesleg, nyeresémény, \$1,000,000. Betétek több, mint 16,000,000. Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe. HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

RIZSAK JÁNOS passaic pénzküldő budapesti irodája IV., Süttér-utca 6. sz. alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto. THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connevillai és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENEMŐ közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultátsilag hitellestítetek. Jogl, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosággal járunk el. REAM BIZCOT ÜGYEKBEN pontosan és lelkiismeretesen járunk el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajójegy- és közjegyzői ügyekben. UTAZÁSGAZTAT, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FIOKÜZLETEK: ALPHA. N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

ELSŐ NEMZETI BANK FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA. Alapított 184-ben. Schuykill County legöregebb nemzeti bankja. Alapítóke \$50,000.00 Tartálék alap és szét nem osztott nyeresémény 75,000.00 Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekki alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti. Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

ANNEXIÓ PÁNSZLÁVIZMUS.

A „Pesti Hírlap” október 28-iki számából.

Harminez esztendeje birjuk Boszniát és Hercegovinát s e hosszu id alatt egyetlen komoly szó sem hangzott el, mely e két tartományra való jogainkat kétségbe vonta volna.

Harminez esztendő elég hosszu id s mégis egyszer sem hallottuk, hogy a kis Szerbia, mely jókaratunk emlőin izmosodott meg ennyire, igényt tartana Boszniára.

A Karagyorgye véréből való gyermek, ki még néhány nappal ezeiőt ököllel rontott koronás apjának, miután ellentünk tüzelte a belgrádi utcazi eséselőket, im, fényes fogadtatásban részesül a fehér ezár udvaránál.

S míg ezek történnek a külföldön, a belföldi viszonyok sem kecségetők. Ausztriában ismét teljes erővel tört ki a cseh-német viszály, mely immár évtizedek óta marczangolja a császárságot.

Ha összegyűzzük mindezeket, lehetetlen azon meggyőződés elől elzárkózunk, hogy a pánszláv eszme újabb fellobbanásával, újabb térfoglalásával állunk szemben, mely, valahányszor megújul, mindannyiszor merészebben és kihívóbban üzi kisdéd játékaikat.

Ha ezen egyedül helyes irányzat külpolitikai vonatkozásait vizsgáljuk, utunk német szövetségesünkhöz vezet, ki a felmerült bonyodalomk közepette korrekt magatartásával elismerésünket érdemelte ki s minthogy mi nem vagyunk szlávok, nem is feledünk oly hamar s a háládatlanság sem erényünk, bár talán bizvást mondhatnók azt is, hogy ime, végre egy ellenszolgálat any-

nyi jó szolgálatért. De bármint legyen is a dolog, német szövetségesünkhöz való viszonyunk a legutóbbi események révén tartalomban s mélységben egyaránt gyarapodott.

Valóban érdekesek a nagy politika utjai. A mai angol világpolitika mindig tartalmaz valamely elementumot, melynek ele Németország ellen van irányítva s ha az utóbbi napokban azt tapasztaltuk, hogy Anglia a felmerült balkáni kérdésekben nehézségek mesterséges előidézésére törekszik, úgy meg lehetünk győződve, hogy Anglia ily irányu magatartása kevésbé nekünk, mint inkább szövetségesünkhöz szól.

Hogy állunk másik szövetségesünkhöz, az olaszokkal? Eddigi magatartásuk ellen nem lehet panaszunk, bár talán nem alaptalan az a vélekedésünk, hogy ezt nagyban befolyásolta s irányította a német birodalom korrekt állásfoglalása, mely Olaszországtól, a léte-sülendő konferencián való magatartását illetőleg garancziákat követelt.

Ilyenek nélkül talán mi sem fogjuk Olaszországgal az eszméket tisztázhatni, mert azt teljesen elhibázott lépések tartanók, ha Olaszország jóindulatát oly engedménnyel akarunk megvásárolni, mint amilyen a berlini szerződés bizonyos pontjának oly irányu megváltoztatása volna, melynek értelmében Montenegro tengert, Olaszország pedig az Adria balpartján flottá-állomást kap.

Ily nehéz időkben, minők a mostaniak, midőn a legkisebb szikra valóság-gal lángtengert vonhat maga után, el akarunk tekinteni attól, hogy báró Aehrenthal modus procedendi-jét kritikai megjegyzésekkel kommentáljuk.

Ha a legújabb, legfinomabb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az ó házába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jóállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezni és jó szobát kapni.

KIS HIRDETÉSEK
Minden kis hirdetés TIZ szög — 25 cent. —
Minden további szó 2 cent.
Kishirdetésekre előre fizetendő.

EGYHAZI ÉRTESETÉS.
A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze
HARSÁNYI LASZLÓ.
Istenisztelet minden vasárnap e. e. 11 órakor.
Lelkész: 210—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHÁZ
New Brunswick, N. J.
Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán.
Isteniszteletek szombatonként.
Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor.

BE LASZKOSZINHAZ
WEST 42-ik UTCZA.
Minden este 8 óra 20 perczor.
Szombaton matiné.
HARRISON GREY FISKE
bemutatja Molnár Ferenc által jogostva

AZ ÖRDÖG
csmü vigjátékot
KONTA SANDOR és W. T. LARNED
fordításában.
GEORGE ARLISS
adja a czimszeretpet.

FORDÍTÁS.
Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarról angolra, vagy németről angolra, avagy mindkét nyelvből magyarrá való fordítás végett forduljon levéllel
TÜRK JÓZSEF
408 Caxton Building, Cleveland, O.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY
MAGYAR BANK-ÉS SZALONJABA,
aki a legjobb, legfinomabb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az ó házába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jóállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezni és jó szobát kapni.

Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggelt 10-től esti 8-ig.
VASÁRNAP: Reggelt 10-től délután 1-ig.

„A SEHONNAI KISASSZONY”
Amerikai regény — Angolból fordítva.
Ez a legérdekesebb regény, amely magyar nyelven mostanában megjelent. Ismerteti az amerikai életet; a versenypályáról elvezet a délvideki farmokra, majd a mexikói ezüsttelepekre, élethű és izgalmas jelenetekben mutatja be a fehéreknek az indiánokkal való küzdelmét, s azután lebilincselő, érdekes mese keretében a new yorki felső négy-százak társadalmi életét, szokásaival ismerkedünk meg. A regény telve van cselekménnyel, izgalmas fordulatokkal, s az olvasó érdeklődését mindvégig annyira leköti tartja, hogy alig bírja kezéből letenni, míg azt végig nem olvasta. A regény 2 kötetre terjed.
A KÉT KÖTET ÁRA BÉRMENTES, AJÁNLOTT MEGKÜLDÉSSEL 80 CENT.
Megrendelések a pénzzel együtt a következő címre küldendők:
EMERY LIGETI
128 EAST 10th ST., NEW YORK CITY.

NAGY AZ ÖRÖM
Amerika minden magyaralkta helyén, mivel megjelent az
ANGOL-MAGYAR TANÍTÓ
ÉS ISKOLÁJA
csmü könyv. Ez az egyedüli Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiállítású, ellátott, szabadalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven lecke-kötet magánután — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudnivalókról is. Az általa tanítottak ismert szerző izennegyvi sikeres tanítói működése legjobb biztosíték e hirdetés valódisága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címzetre küldendő:
ISIDOR BRAUN
2544 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

CZINCZEL LAJOS ur
Homesteaden a Bevándorló részére felvehet és nyugtázhat előfizetési díjakat.

HÁZAI PERES ÜGYEKET,
valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hitelesítéseket és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégző Makray Aladár, 327 E. 13 street, New York City.

INTELLIGENS magyar hölgy [34]
elvállal jó angol családnál, vagy magányos urnál házvezetőni állást; a főzést is elvégző és takarításnál is segédkező.
Ungar, 335 E. 65 st., 4 emelet, 15.

825,000.00 ALLAMI BIZTOSÍTÉK
Joseph Major Myers
pénztudós irodái
Főiroda: PHILLIPSBURG, N. J.
Pótkétele: ALPHA, N. J.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénztudós az ó-házban; a legújabb és legolcsóbb szállítók. Mindenféle házi peres ügyeket valamint kereseti ártalomszámításokat. Egyszerű kéjgyógyi Phillipsburg és környékén. Honfoglalás minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

KERESTETIK
egy gépirónó, ki a magyar és a tót nyelvet bírja. Személyesen, vagy levélbeli-jelentkezék Perényi Bélánál, 335 E. 14 st., New York City.

The Friedman Print
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését.
— Kitéve a feltüntetett magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

HÁZASODNI
akarna egy New Yorkban élő művelt magyar ember, aki feleségének gondnökküli megélhetést biztosít. Gyermeknélküli özvegyasszonyok előnyben részesülnek. Ajánlatok így czimzendők: Páros élet c. o. Bevándorló, 327 East 13 str., New York.

MEGJELENT
az egyedüli igazi magyar patika új kiadású képes
„HASZNOS TANÁCSADÓ”,-ja
mindenfélle betegségben szenvedőknek, mely mindenkinek kell, hogy kéznél legyen. Irjon érte még ma.
INGYEN
küldi meg minden megrendelőnek a világhírű „VÖRÖSKERESZT” című ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR” 8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

KERESEM
Proger Miklós szabolcsmegyei Napkor-i illetőségű földimélt. Czím: Bucsik István, Maltby, Pa.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG
ALAKULT 1906. FEBRUAR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO.
A Szövetség czélja: Az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.
Osztagok alakulhatnak Amerika minden magyaralkta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, irjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz:
515 SUPERIOR BUILDING, CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co.
115 LENOX AVENUE, NEW YORK.
URBACH S. elnök, RUDNER S. manager.
Elsőrangú magyar konyha. — Kitéve italok. — Csigányecse.

SOK ARANY-ÉS EZÜSTÉREMMELEL KITÜNTETVE.
KÜLÖNLEGESSEGEK: 48-as Likör hazafias Itál, Gyógyognac, Barackkognac, Barackszesz, Barackkrème, Port-Artur Keserű Gyomorerősítő Likör, Alföldi Tearm, Alföldi Fehérkeresztes Sösborszesz.
A „RADIAL ELIXIR”-T
kizárólag
az „ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” KECSKEMÉNTEN gyártja.
Használati utasítás az eddig pártatlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „RADIAL ELIXIR” gyomorerősítő likörhöz, mely csakis a legjobb gyógy-fűvek párlatából, meleg uton készül.
Mitán a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavnak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani; ezt teszi a „RADIAL ELIXIR” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggeltől és este 1—1 pohárral isszák, hogy soha, sem gyomorgörget, hascsikartást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni.
A „RADIAL ELIXIR” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keresők egyike, mert nemcsak gyógyhatásu, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorhajtó gyógyító különlegesség pártatlanul áll és ilyen összetételű fűvekből más gyár nem állít elő.
A „RADIAL ELIXIR” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉNTEN „RADIAL ELIXIR” van beütve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR”, gyógyfűvek és növények gőz-lepárlása utján készül. Egészségi szempontból különösen ajánlható.
Kérem szives própárendelést és vagyok
Hazafias tisztelettel
VIDDER EMIL,
44 AVENUE C, NEW YORK.

KISHIRDETÉSEKET
elfogad a „Bevándorló” midőn
ügynöke és a kiadóhivatal:
327 East 13 street, New York.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET
betegsegélyező osztály.
(HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY)
Pittsburg, Pa.
— Alapított 1905-ben. —
Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében:
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Ohegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyei Béla, pénztárnok Barna György, b. s. osztály pénztárnoka Horváth János, titkár Pogány Béla, p. u. titkár Szabó Miklós, főjegyzősek J. A. Metz és W. Clyde Grubbs, magyar ügyészek és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stugner János, la, ellenőrök Pittsburgban Osztrubuczki Mihály, Horváth János, Magyar András, Willockban Pogány Ferenc, Connelville és vidéken Kolleszár István, Travesky és vidéken Kránitz Kálmán, Flemingspark és vidéken Kránitz Kálmán, Bructon és vidéken Kuruc Vendel, Bructon és vidéken Kánya Gábor, McKeesRocksbans Hedecken Kánya Gábor, McKeesRocksbans nyel Béla és Szabó Miklós, McKeesportban Kánya Gusztáv, Traugerben Lengyel János, Ambridgeben Szabó János, Irvinben Bokodi István, Dunkirben Simon József, New Brightonban Göröcs Kálmán és Józsa Izák, Duquesneban Gogolya András, Koleszi József és Drága János, Coleyban (Castle Shannon) Báthory István, Leechburgen Soltesz János, Rileyben Mitró János, Preston, Edinben és vidéken Géci Imre, Pricedalen Krajinák András, Coal Bluff-Shire Oakeson Herspold István, Whitsetten Zohon Zsigmond, Coal-Center és vidéken Katona Menyhért, Wickhavenben Szabó András, Uniontownban Leisenringen Elek András, Uniontownban Matulay Zoltán, Lyndonán Vintó László, Expediten Szunyogh Ferenc, Döntöndelen Ocsányi Lajos, Blackburnon Sári Antal, Adelaiden Mihók György, Leisenringben S. Víz János, Star Junctionban Köles István.

THE STAR BOOK BINDING CO.,
Aisóvárosi üzlet: 153 East 4 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTANYO ARAK. —

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR.
— Alakult 1907. január hó 8-án. —
Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján.
Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányai Rezső.

18 éve fennálló banküzlet
PEARL JOZSEF, bankháza
FŐÜZLET: 319 East 3rd Street.
FIÓKÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor.
SOUTH BETHLEHEM, PA.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világ minden részébe legolcsóbban és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, úgy óhazal, mint itteni dolgozat elintéz. Kérjétek okiratokat törvényesen hitelesít. Utalgatásokat ingyen ad.